

Stevenson väittänyt ettei Ike ole "herra omassa talossaan"

TODELLISENA PUOLUEEN JOHTAJANA
ONKIN NIXON, IKEN OLLESSA VAIN
"OSA-AIKAINEN PRESIDENTTI"

HARRISBURG, Penn. — Adlai E. Stevenson väitti torstai-iltana, että varapies. Nixon on uusi republikaanipuolueen johtaja, pres. Eisenhowerin toimissa vain "osa-aikainen presidentti" ja näin ollen ei "ole enää herra omassa talossaan."

Demokraattien presidenttiehdokas teki ensimmäisen, jos kohtakin epäsuoran, viittauksen terveyskysymykseen puheessaan hyvätyöiselle, useaan tuhanteen nousseelle puolueen vaalitilaisuuteen osallistuneelle Pennsylvanian demokraattien valtion maatalousnäyttelyyn suurella areenalla.

Vakavia asioita

"Nämä ovat vakavia asioita," sanoi hän tuossa esille tilanteet, mitkä ovat luooneet "osa-aikaisen presidentin olon." Vakuutti sitten, että "niiden sivuuttaminen on vaarallista."

Demokraattien ehdokas ensimmäisessä koko maata käsitävässä radio-televisio-vaalipuheessaan keskeytti tämän tästä myönteisillä tempauksilla ja kerran, kun hän viittasi Nixonin miehenä, johon republikaanien täytyy tulevaisuudessa luoda kaaneensa republikaanien johtajana, kuultiin ihavahoja varapresidentin nimeä mainitessa.

Eileniltainen puheensa lienee ollut ankarin arvostelu republikaanista kilpailijastaan saaneensa: "Jokainen jakea myönteisyyden tapahtumien johdosta, jotka ovat aiheuttaneet osa-aikaisen presidentin olemisen. Mutta me emme voi ymmärtää — emmekä myöskään hyväksy — että hallitus siirrettäisiin miehille, jotka kaiken aikaa toimivat väkijoukkojen johtajina, joihin heidän on pidettävä suhteita, jotka ovat yhä enemmän vaarallisia."

"Yksinkertainen totuus on, että tilanne voisi tulla pahemmaksi, ei paremmaksi, jos tällainen hallitusjärjestelmä jatkuisi, sillä mitä vaikutusta presidentillä onkin puolueeseensa kongressissa, on riippunut hänen uudelleen ehdokkaana olemisesta."

Myönteinen merimies

"Tässä lähtien republikaanien johtajien tulevaisuus ei riipu Eisenhowerista, vaan republikaanien kruununperijästä, Mr. Nixonista. Ja varapresidentti näyttää purjehtivan myötätuulta välittämättä siitä, miltä suunnalta tulee."

"Nämä ovat vakavia seikoja ja niiden sivuuttaminen on vaarallista. Ne ovat syitä, joiden takia Amerikan ihmiskunta joutuu nyt tyydyttämättä. Ja niitä ei täydetä niin kauan kuin presidentti ei ole herra omassa talossaan."

Kosketteli yhtä ja toista

Stevenson väitti pres. Eisenhowerin vetouksessa, mikä hän esitti viime keskiviikkona Gettysburgissa, että kaikki amerikkalaiset, puolueista välittämättä, rekisteröisivät ase-omistustaan varten — ja ennen kuin se on myöhäistä."

Vitusti myöskin, että "toinen puolueellinen kampanja aloitettiin jo noin 40 mailin päässä täältä joukon kanssa johon osallistui enemmän kuin 500 suuren vanhan puolueen (eli) vallojajoukkoja (kuuluvia)".

Vapaat venäläiset näkevät kommujen valtakauden lähenevän loppuunsa

Frankfurt — Edustajia kaikkialta vapaasta maailmasta alkoi keräytyä tänne viikon alussa kansainväliseen kaksoispäiväiseen konferenssiin. Sen järjestäjä on "Possev", venäläisten kommunistivastaisten vallankumouksellisten viikkolehti.

Sallissa, joka on yltiyeensä korostettu "Vapaan Venäjän" puna-valkoisista edustajia ja vieraita 300. Nämä saivat heti alkajaisiksi kuulla tri Eugene Romanovin, Possevin toimittajan, julistuksen:

"Näyttämö on nyt asetettu venäläisen kansan voittoon kaikkien vallankumouksellisten esitysten esiripien nousulle ja laskulle, mikä merkitsee kommunistien ja kommunistihallituksen kulkutusta."

Tri Romanov niinkuin hänen seuraajiansikin uskovat rauhanlujasti, että kommunistien yksinvaltuudessa itsessään on sen itsestävyyden siemenet.

Kommunistien 20:s kongressi, jylsä edelleen tri Romanov, oli omainsuhteistensa sekava ja heijasti se "ideologista autautumista" kommunistien yhteiskunnan vastakkaisella

Huomautti sitten sanakirjain selostavan, että sellainen ryhmä tai joukko "katsotaan tai pidetään yhteiskunnallisesti ylempänä".

Puustasi sitten Pennsylvanian demokraattien vaalikampanjoita ja kuvaili republikaanien aikaansaannoksia:

Olemme nähneet ja tunteet elin-kustannuksen jatkuvan nousun ja farmarien hintojen laskun, ollen tämä armoton rangaistus onnettomalle farmarille siitä, että on tehnyt työtänsä kunnollisesti.

Pieniäkin miehet ovat tulleet jatkuvaan puskutuksi piiriin seinä ja luonnonrakenteiden kaapalojen yksivärisen voitojen hyväksi. Rauhan rintamalla ovat kuvat vieläkin sekavammat.

Venäjä on mennyt eteenpäin siinä aikana, kun me olemme jääneet jäljelle, ei ainoastaan asekapinalla, vaan insinöörien ja tiedemiehen koulutuksella.

Miljoonat ihmiset ovat kalliituneet kommunistien vaihteluksen nousuun, jossa luottamuksensa todelliseen vapautteen on horjunut ja otettava viittä ruvenneet epäilemään, jos Amerikka todella on usko vapautta, onko se osittain katoanut meidän, mikä on osittain katoanut meidän, mikä on meidän suurin tulo.

Mulla republikaanit ovat pitäneet yhteen lupauksen — tehneet Eisenhowerin hallituksen "liikemiesten hallituksiksi". Presidentti on täyttänyt kaikki kolme johtavasta virasta hallituksessaan miehillä, jotka ovat viittäneet emänsä tiukalletoista, pääasiassa suurempien edustajina. Ja niille, osaksi valinnut, osaksi tarpeellisuudesta on annettu yhä enemmän valtaa hallituksessa, vaikka taustansa ei sitä mikenkään edellyttäisi.

Puheen laajentaminen saatiin kuitenkin maksamaan \$200,000 ja päivälisäpuita, joita ilmoitettiin myydyn 8,500, olisi pitänyt kertyä \$425,000.

Paulaharjun patsas paljastettiin Kurikassa

VASA — Prof. Samuli Paulaharju on omistettu patsas, Karhuvooren luonnonkivi, jossa on Paulaharjun muotokuva, paljastettiin elokuun 18 päivänä Kurikassa Kampinkylässä Paulaharjun jo raunioituneeseen syntymäkodin vierellä. Tämä tilaisuus liittyy osana Kurikan päivän viettoon, joka on omistettu menneiden sukupolvien muistolle.

Kurikan kunta on ostanut Samuli Paulaharjun syntymäkodin, Harjun torpan maa-alueen. Kunta on myös myynyt Kurikka-seuran kanssa suorittanut muistokiven hankinnasta aiheutuneet kustannukset. Muistokiven paljastustilaisuudessa kunnallisen neuvos Juhon Kolvisen piti Paulaharjun työlle ja muistolle omistetun puheen sekä luovutti patsaan Kampinkylän pienviilijäyhdistykselle.

Frankfurt — Edustajia kaikkialta vapaasta maailmasta alkoi keräytyä tänne viikon alussa kansainväliseen kaksoispäiväiseen konferenssiin. Sen järjestäjä on "Possev", venäläisten kommunistivastaisten vallankumouksellisten viikkolehti.

Sallissa, joka on yltiyeensä korostettu "Vapaan Venäjän" puna-valkoisista edustajia ja vieraita 300. Nämä saivat heti alkajaisiksi kuulla tri Eugene Romanovin, Possevin toimittajan, julistuksen:

"Näyttämö on nyt asetettu venäläisen kansan voittoon kaikkien vallankumouksellisten esitysten esiripien nousulle ja laskulle, mikä merkitsee kommunistien ja kommunistihallituksen kulkutusta."

Tri Romanov niinkuin hänen seuraajiansikin uskovat rauhanlujasti, että kommunistien yksinvaltuudessa itsessään on sen itsestävyyden siemenet.

Kommunistien 20:s kongressi, jylsä edelleen tri Romanov, oli omainsuhteistensa sekava ja heijasti se "ideologista autautumista" kommunistien yhteiskunnan vastakkaisella

Egypti ei kiellä luotsien pois lähtöä

PORT SAID, syysk. 12 p. — Yli 300 entisen Suez-kanavayhtiön työlläistä valmistautuu matkustamaan pois Egyptistä saatuaan valtuutuksen, että heille ei koidu hankaluuksia, vaikka toipettavien työssä viikon lopussa.

Eversti M. Younis, uuden egyptiläisen Suez-yhtiön päämies, on sanonut ranskalaiselle Paul Raymondille, vanhan yhtiön päämiehele, että "Egypti tekee parhaansa pois lähtevien työlläisten matkustamiseksi."

Noin 150 kanavayhtiöstä oli tänään järjestelmässä matkustajien ranskalaisen matkatoimiston johtajan luona. Tämä sanoi samalla antavansa viisumin talvisin tuloon, että se on "käytettävissä silloin kun me tulemme takaisin".

Jokseenkin kaikki ulkomaalaiset entisen yhtiön työlläiset matkustavat pois Egyptistä viikon tai 10 päivän kuluessa, matkustajan lentotietä jos suinkin mahdollista.

Asiantuntijat sanovat, että jos 90 prosenttia entisistä työlläisistä lähtee pois, niin korkeintaan 12 laivaa voidaan kuljettaa kanavaan läpi siinä ajassa kuin nyt kuljetaan 40. Lisäksi se vaara on siinä, että totumattomat luotsit voivat vakavasti vaaruttaa ja vaarantaa suurempien laivojen läpikulua.

Rotukarsintaa pohjoisessa

GLoucester — Warren G. McLure, 32 vuoden ikäinen väriäinen opettaja, joka ylitti maan kolmessa vuorokaudessa melkein yhdeksän tuhatta mailia, on nyt saanut opettajan toimen Gloucesterin yleisessä koulustemleissä, on kyllä \$1000 kuukausi, mutta paljon enemmän petyntä lupotakin.

Kun kaikki kaupungin valtuuston jäseniä yritys saada täydellisemmän selvän karkaisuista, jotka liittyvät hänen hyväksymiseensä ja lyhytmieliseen avoinna olemiseen puoleltaan tapahtuma.

"Minut oli johdettu uskomaan, että rotukarsintaa ei ole Massachusettsissa. Kutenkin kuitenkin totesi toista."

Vaikka kohta Gloucesterin koulujen johtaja L. Munro Grandy yritti vakuuttaa, että McLuren allekirjoittama sopimus perutettiin keskinäisellä sopimuksella, nuori opettaja sanoi nauramiseksi kaikki esitykset, että hän luopuisi toimesta, jos täytymästä hän ei koskaan aloittanut. Grandy väitti, että opettaja itse olisi pyytänyt sopimuksesta vapautumista, ei pidi kuitaan. McLure sai \$1000 maksettuna Grandyn esityksestä.

Opettajan palloamista ja toimesta vapautumista koskevat seikat tulevat tutkittaviksi lähemmin.

Opettajat mukana rotukistassa

CLAY, Ky. — Kaikki valkoiset opettajat ja ainakin kolme opettajaa jyskyivät pois koulusta täällä sen jälkeen, kun kansainväliset valkoiset valkoiset koulut ovat kahdelle neokkeripollialle.

Pormestari Herman V. Clark oli sanonut: "Me pidämme yllä passiivisen vastarinnan poliittikka... valkoiset lapset eivät mene kouluihin neokkerien kanssa niin kauan kuin roimme esillä sen rauhallisesti."

Clay on farmi- ja kaivosyhdyskunta noin 160 mailia länteen Louisvillasta.

Kenr.-majuri J. J. B. Williams yllätyksellisesti kieltäytyi määrätä 500 kansainvälisistä tänne lähtäviä siirtolaisia Sturgisistä aikaseen aamulla ja kello 8 aikaan jo saatiin irrottaa Gordonin ja hänen 10 ja 6 kuuden ikäiset lapset kouluihin. Kaikki vanha aikaisemmin ovat mellekoivat, jotka estäneet näiden lasten menon kouluihin. Mitään muuta häiriötä ei ollut, yksi nuorokainen vain huuteli haukkumasan ja pidettiin, mutta päätettiin vähän ajan kuluttua vapauttaa.

Uraanimalmin koe- porauksia Kauas- korveon kalliolla

KORVEO — Imatran Voima Oy:n toimesta aloitettiin koe-poraukset Kauas-korveon kalliolla ja niitä jatkettiin sitten Alhon ja Korveon välillä. Kauas-korveon kalliolla uraanimalmin toimeksi Imatran Voima Oy teki viime heinäkuun 20 päivänä Porvoon piirin nimismiehelle valtuutusvarauksen 5,9 x 3,5 km suoralla alueella, joka rajoittuu Saksanrajoista Henkilänselkseen sekä pohjoisessa Askolan pitäjän rajan ja länsi Erikselän järveen.

Moskovan lehdessä ylistys Kairolle

MOSKOVA, elok. 12 p. — Pravda kommunistipuolueen pää-äänikannattaja kirjoittaa sangon korostavasti siitä, että Egypti hylkisi 18 lainsaaman ehdotuksen Suezin kanavan asettamiseksi kansainvälisen kontrollin alaisuuteen "uutena korvattavalla kansainvälisellä kolonialistisella." Lehti sanoo: "Hallitsijat pitivät Britanniassa ja Ranskassa, viikkokokouksissa selväpäästien varoittavista äänistä ovat asettaneet toivonsa ja asennansa pakkovalloittamiseksi ja nyt löytävät hurasti kaikin keinoin ja laiminloimita Suezin kanavan asettamiseksi kansainvälisen kontrollin alaisuuteen."

Puutteessa elänyt tuottaa rikkautta toisille kuoltuaan

SALZBURGH, Itävalta — Euroopan monista ruusukukkuista tänä kesänä laitoi parhaimman näytelmän Salzburg juhlessaan suuren selvittäjänä Mozartin 200-vuotista syntymäpäivää. Onhan merkittävyyden julkiminen luottotava sydämenasiaksi.

Mozartin hautajaiset jouluk. 6 p:nä 1791 eivät juuri olleet kunniaksi silloiselle Wienille ja tuntuu kuin silloin, kun koettiin koko sivistynyt maailma tämän vuoden kuluessa hyviällä sen unohduksen, mikä silloin oli 35-vuotiaana kuolleen säveltäjän neron osaksi. Hautausmaalle mentäviä tuli ankara ulkoina. Saattoväki lähti myrskyä pakoon. Mozartin ruumiskirja jätettiin kentälle, josta se korjattiin tuumattomana eikä kukaan tänä päivänä tiedä hänen hautaustaan.

Juhlavälikkoina heinäk. 21 ja elok. 30 p:n välillä aikana kaupunki on täpönnä Mozartia. Hienosti, joka oli usein puutteessa ja kuoli köyhyydessä, on tullut kunnan salzburgilaisille kauppiaille, ravintoloitsijoille ja vuokraamille. Ovat nekin tulotulot. Kadut tarjoavat iloisin tarjauksin Itävaltan punavalkoisten värien tihussa jos missäkin muodossa kaivutierillä, ikkunoissa ja räystäillä, erimaiden liput koristavat hotelleja, sisäkäytävillä ja festiivihäusien luo johtavan kadun lippuankoristuksessa riippuvat 26 kansakunnan jättiläiskokoiset standardit.

Työväkkoa olisi lyhennettävä

WASHINGTON — AFL-CIO:n pres. George Meany on sanonut, että työväen on toimittava siihen suuntaan, että työväkkoa lyhennetään. Sen on tehtävä tämä, sanoi hän, työnantajan ja ostoväen tukemiseksi, kun automaattiset, nappulalla painettavat koneet tulevat ihmistyövoiman tilalle.

"Ei ole olemassa nappulalla painettavia koneita tuottamaan kuluja", väkautti hän AFL-CIO:n konferenssilla, jossa käsiteltiin mahdollisuutta, että työväkkoa lyhennetään. Mr. Meany sanoi, että työväkkoa ei voida ottaa siihen saakka kuin meillä on edessämme pahat seuraukset" automaattien alhustamasta laajalle levinneestä työttömyydestä. Ei sanonut muistutavansa sellaisia seurauksia, mutta automaattien "voi muodostaa ihmiskunnalle enemmän károuksia kuin sinunneksiksi".

Jos automaattitodellakin oltaisi tehokkaasti ihmistyövoiman paikan, silloin työväkkoa on lyhennettävä ylläpitämiseksi ja ostoväen ylläpitämiseksi. Kuluttajat, sanoi hän, ovat "lihaa ja verta, heidän on syötävä ja suadava vaatetuksensa ja asunonsa, joka auttaa niiden saamisessa, on säännöllinen työpaikka", sanoi Mr. Meany.

AFL-CIO:n ekonomisti Seymour Brandwein sanoi, että edistymisen yhtymäällä työväkolla täytyy ensin alkaa teollisuudessa, jotka ovat teknisesti edistyneet ja nauttivat merkittävästi liiketoiminnasta.

Tiedusteli osia liian myöhään

DES MOINES — Askottain tullessa kirjeessä tälle paikkakunnalle sanottiin, että Jewett kirjoituskoneen No. 5 malli ei toimi oikein kunnolla, ja se pitäisi saada uusia osia sen kunnossapidamiseksi.

Mutta kirjoittaja, joka asui Cornwellsissa, Englanissa, ei tule saamaan tarvittavia osia kirjoituskoneensa Jewett-nimistä kirjoituskoneella, jota näillä aikoo valmistettua, jota myytiin ympäri maailman, ei ole tuottanut siitä vuodesta 1908 saakka.

Eden peräytyy asejoukkojen käytöstä; voitto Gaitskellin

Israel tappanut 20 jordanilaista

JERUSALEM, syysk. 12 p. — Israelin sotilaat hyökkäsivät eilen Jordanin puolelle, räjäyttivät lämmittimien polttamien ja taistelivat hurasti kaikin keinoin ajan Jordanin poliisia ja kaartilaisia vastaan.

Israelin sotilaat tappoivat 20 jordanilaista ennen puolittain omalle puolueen rajan taakse. Hyökkäyksen saatua osallistuneen tuhannen miehen 34 kirkossa ja jeepissä ja kolmessa panssarivaunussa tulleina.

Jordan tiedotti asiasta heti YK:n huoltokomissiolle pyytien sen koontumaan tilapäiseen kokoukseen. Niin tehtiin. Komission johtaja Kenneth Burns asiaa tutkittuaan sanoi, että "hyökkäys oli yksi näitä jollaiset toimintoja on tuominut aikojen sitten, samoin YK:n turvallisuusneuvosto".

Tapahtumapaikka oli kolme mailia siitä, jossa Israel ilmoitti jordanilaisten tappaneen kuusi jordanilaista sotilasta maanantaina.

Suomen b-talous ehkä tasapainoon

HELSINKI — Suomi-Seura:

Yhteisöallollinen ministerivaliokunta kokouksiin ryhtyäkseen pohtimaan keinoja valtion talouden tervehdyttämiseksi. Valiokunnan tarkoituksena on löytää menettelytavat valtion monojen supistamiseksi sekä mahdollisesti uusien tulolähteiden etsimiseksi niin, että valtion taloutta ensi vuonna ehkäva suuri vajaus voidaan saada täydytyksi.

Ensimmäisenä kohtana lienee ohjelmassa subventtioiden vähentäminen ainakin puolella nykyisestä. Seurallaan vastaväen supistuksen suorittaminen valtion talouden muilla sektoreilla. Kysymys lienee kaikkien kaikkiaan noin 30 miljardin määrän edustavasta budjettitalouden uudistamishankkeesta. Lopullisten päätösten teko asiassa tulee kuitenkin riippumaan paljon niistä tuloksista, joihin tulevissa valkautamaneuvotteissa päädyttiin.

Korkokannan pohdinnan alaisena

Korkokysymys saatua kuluvan syyskuun aikana joutua vielä laajan kien keskustelun kohteeksi, koska voimassa olevan korkosopimuksen irtisanominen — mikäli kuin se aiotaan tehdä — on suoritettava tämän kuun kuluessa. Rahalaitosten neuvottelukunta on pari päivää sitten pitämässä kokouksessa käsitellyt kysymystä alustavasti. Maakansan saannan tiedon mukaan on Postisäästö-parkin hallitus aikoo tulla pitämässä kokouksessa yksimielisesti päättämään suositella, että nykytilanteesta olisi korkokannan säilytettävä entisellään.

Suomen Parikki ei ole tähtävästi muuttanut kantansa siitä, mikä se oli kesäkuussa: "Tällä hetkellä ei voi suositella koron korottamista". Säästöpankkiliiton hallituksessa samoin kuin Osuusliikkeen Keskusliiton ja OKO:n johtokunnissa ei ole kysymykseen nähden otettu vielä lopullista kantaa. Liikepankin kannan- as taas korottanut Maakansassa pari päivää sitten.

Työnantajan ja union oikeudet

WASHINGTON — Lakimiehet ovat väitelleet uudemman työsuhteiden kysymyksessä Yhdysvaltain vetoisuuslainsäädännön. Kysymys on tässä: Voiko työnantaja pitää kiinni säännöistä, jotka kieltävät unionin kirjallisuuden levittämisen hänen työalalleen tehtäessään, kun työnantaja itse levittää unionivastaisia lentolehtiä?

Terästyöläisten unioni lakimies David Feller väitti, että työnantaja ei voi pitää kiinni säännöistä, mikä kieltää kirjallisuuden levittämisen, jos hän itse rikkoisi sitä.

Mutta Työsuhteiden lakikannan lakimies Arnold Ordman ja Cincinnati ovikelloja valmistavan tehtaan, Nu Tonz, Inc:n lakimies Charles Atwood väittivät, että työnantaja on oikeus tehdä niin. Sanoivat työnantajalla olevan peruskontrollin omaisuus, ja näin ollen oikeuden sanoa, mitä tehtäessään voidaan tehdä. Työsuhteiden lakikannan hyväksyi tämän kantokannan, mutta terästyöläiset vetosivat lausunkunnan päätöksestä vetoisuuslainsäädäntöön.

Eden ennustaa Nasserin hyökkäävän nyt Israelia vastaan

Moskova lupaa lähettää "vapaaehtoisia" sotimaan Egyptin armeijaan. Venäläiset käyttävät Suezin kriisiä omien suunnitelmien edistämiseksi

LONTOO, elok. 13 p. — Pääministeri Eden antoi periksi vastustajilleen tänä iltana alahuoneessa myöntäessään siihen, että hänen hallituksensa siirtää Suezin kanavastaan Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostolle sensijaan, että ryhtyisi asevoimalla taivuttamaan Nasseria 18 maan tahtoon tuon tärkeän vesiteen asettamiseksi kansainväliseen kontrollitavaksi, jotta sen käyttöä eivät häiritse yksittäiset henkilöt eikä yhden maan hallitus mielivaltaisesti.

Taistelua pääministeriä vastaan johti Hugh Gaitskell, laboripuolueen johtaja. Ja kun se oli päättynyt Gaitskellin voittoon, nousi laborien penkissä jylsä suositus, konservatiivien liian alakuuloisina ja ääntöminä.

Voitti luottamuksen

Muutama minuutti tämän jälkeen toimituksessa luottamusäänestyksessä pääministeri Eden sai hallitukselleen luottamuksen. Mutta alahuoneen työtöiden tuntijat ja poliittiset taistelun seuraajat pitivät Gaitskellin voittoa asiassa, joka heikentää Edenin asemaa konservatiivien johtajana. Täten kuitenkin tuli päätetty se, että hallituksen alikokoukset turvautuvat asevoimalla kanavan hallinnon järjestyksessä jättä seilasseen. Myöskin hallitus menetti kaiken sen otteen, mikä sillä oli osittain maailmalle Egyptin epävakaisuuden suhteen kuin alikokoustenkin suhteen kanavan huollossa, jossa ajatuksella oli pohja Britannian varautumiseksi Keski-Idän suhteen. Siinä mielessä nim. on viety asejoudoista Kyproksen saarelle Britannista ja Ranskasta.

Eden kyllä järkevästi sanoi, ettei tämä merkitse hallituksen ehtotonta päättöstä olla käyttämättä asevoimaa lähtökäteen. Hallituksen vain täytyy ottaa huomioon tilanteet ja tehdä päätökseen niiden mukaisesti.

Muutamaan päivään kuluttua kolmikko Britannia, Ranska ja Yhdysvallat pitää neuvottelun ja lähemmin päättää menettelytavoista, hän sanoi.

Pääministeri kyllä huomautti vastustajilleen, että niiden ottama kantaa on omansa antamaan välitjeja Egyptille sen käytössä aseenaan väitettä, että todellisuudessa onkin ollut kysymys väkivallan käytöstä Egyptiä vastaan eikä kanavan asioiden aseellisen väkivallan pohjalta.

Israeliko seuraava? Pääministeri Eden myös ennusti, että Nasserin seuraava hyökkäys kohdistuu Israelia vastaan, jos hän saa ajatuksia tahtonsa läpi kanavakysymyksessä. Hän vihjasi sellaiseen, että Britannia avustaa Israelia jos se tulee tarpeelliseksi.

Tämäntapaisella propagandalla Moskova ei suinkaan pyri siihen, mitä sen sanat selittävät, vaan viemään omia suunnitelmiaan eteenpäin arabien keskuudessa länsimaisten valheiden ja omaksi voitoikseen. Miten vastataan kysymykseen: Kuka puolustaa arabimaista venäläisten niinhin hyökkäystä elleivät länsimaalit sitä tee? Suezin kriisi on valmistamassa venäläisten propagandalle mitä kiihottavinta materiaalia, jota heidän on esillä arabimaisten valittomana ystävinä "valloitusvalloitus" länsimaiden rinnalla.

Tämäntapaisella propagandalla Moskova ei suinkaan pyri siihen, mitä sen sanat selittävät, vaan viemään omia suunnitelmiaan eteenpäin arabien keskuudessa länsimaisten valheiden ja omaksi voitoikseen. Miten vastataan kysymykseen: Kuka puolustaa arabimaista venäläisten niinhin hyökkäystä elleivät länsimaalit sitä tee? Suezin kriisi on valmistamassa venäläisten propagandalle mitä kiihottavinta materiaalia, jota heidän on esillä arabimaisten valittomana ystävinä "valloitusvalloitus" länsimaiden rinnalla.

TUOREIMMAT UUTISET

KAIRO — U.S. lähetystyö ottaa selvyyden Kairoissa asuvien 1500 amerikkalaisen osotista, mikä kuuluu "lokavuotisiin tehtäviin". Eräitä amerikkalaisia on asetettu "johtajiksi" siinä tapauksessa, että jotakin polkukokouksella tapahtuisi.

LONTOO — Kuulustellessaan syytöksi seitsemää nuorukaista vastaan "rock 'n' roll" rytmistä elokuvateatterissa, kummastunut maistraattioikeus tuli johtopäätökseen, että nämä ovat "huonosti kasvatettuja vähäjärsiä". Kuutta sakotettiin, yhtä rangaistiin enemmän poliisin vastustuksesta.

BUENOS AIRES — Israel on länsimaisten sivistyksen vartioasema Keski-Idässä, tehdn muille maailmalle esimerkiksi kelpaavaa työtä, lausui huomattu katolilainen kirkonmies, tri Carlos Cucchetti palattuaan kolmiviikkolaiselta matkaltaan Israeliin. Hän esittää, että Jerusalem kokonaisuudessaan annettaisiin Israelille.

NICOSIA, Kypros — Kaksi naamiolista miestä ammuskeli eräissä kahvilassa surmaten yhden kreikkalaisen ja haavoittamaan neljä Triko-nimisessä kylässä saaren itärannalla. Aikaisemmin 21 kreikkalaista pidettiin kuulusteltavaksi otakuttuina syyllisiksi ääkköisen pomminräjäytykseen valmistella olevassa brittien salissa.

LONTOO — Daily Mirror, laajalevikkoinen lehti, vetoaa valtiolihteri Dullein "miehenä, joka voi ehkäistä sodan", painosta hänen viipymättä ryhtymään neuvotteluihin pres. Nasserin kanssa. Dullein pyydetään lähettämään Kairoon "kiirehtivän neuvottelua, tapaamaan Nasserin tänään taikka huomenna jos mahdollista". Lehden levikki mainitaan 4,500,000.

LONTOO — Brittiläiset laivaväylät ovat määränneet eräitä laivojaan kiertämään Hyväntoivonniemen ympäri peläten rettelöitä Suezin kanavalla. Samalla tahdotaan olla varmoja suurten öljytankkerien saapumisesta perille arvokkaina lasteina.

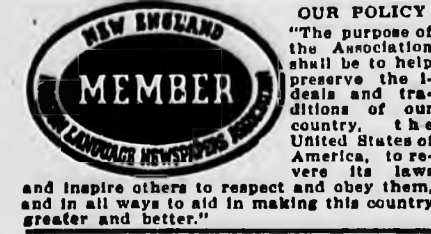
ROOMA — Stressassa kokoontuneet 17 maan liberaalien johtajat näkevät Euroopan maitten olevan syöttinä N-liiton uistimessa ja siis neuvottelevat, miten voidaan "irrottaa venäläisten koukusta". Myönnetään: Eurooppa on taistellut urhoollisesti ja usein onnistuneesti, mutta se on vieläkin venäläisessä ongenkoudessa.

RAIVAAJA

TOIMITTAJAT:
Ella Sulkunen — Toivo N. Nousio
Jallu Honkonen
Toim. puh. 2-0661 — Konttorin puh. 3-3822
HENRY PURANEN, Manager
Tilauksia Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikerta \$10.00 — Kolme kk. \$3.50
Puoli vuotta \$2.00
Suomeen: 1 vk. \$14.00 — 6 kk. \$8.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., and is entered under Section 1103, Act of October 3, 1917, as amended. Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Pittsburgh, Pa.

Päätös ja sen toteuttaminen

Republikaanisten vaaligaattorien keskuudessa puhutaan paljon siitä kuinka heidän puolueensa ohjelma rotukysymystä ja siviilioikeuksia koskevassa kohdassa on oikeudenmukaisempi kuin vastaava kohta demokraattien ohjelmassa. Se on totta. Muodollisesti San Franciscon ohjelma on selvempi. Siinä vaaditaan korkeimman oikeuden päätöstä, mikä julistaa etelän koulussa käytännössä olevan rotusyrjinnän perustuslakivastaiseksi, käytäntöön asetusta. Sen sijaan kuin Chicagon ohjelma kieltää kysymyksen selittävän ainoastaan ylioikeuden korkeimaksi lain tulkitsijaksi ja edellyttää sen päätöksen toteuttamista.

San Franciscon nimityskokouksen tiellä ei ollut mitään poliittista ristiriitaa, josta demokraatit ovat joutuneet kärsimään sadan vuoden ajan sen vuoksi, että se puolue pyrki laajan maan eri alueiden ja erilaisten intensiivien poliittiseen yhtenäistämiseen. Republikaanien mielessä oli muun tahoisten äänestäjien suosio. Voittaminen ennen kaikkea pohjoisessa ja myöskin eteläisissä kaupungeissa. Tämän käytännöllisen edun tiellä he ovat valmiit syrjäyttämään rotuongelman moninaiset oikeudelliset ja moraaliset kysymykset, koska ne eivät uhkaa heidän puolueensa kokonaisuutta. Toisin on asian laita demokraattipuolueen keskuudessa. Sen koossa pitäminen vaatii mallittua pidettyä yleistä. Stevensen kumppaneineen kauntiin. Yhdistyneissä koulu-tiellä, että samalla kertaa kuin puolueen eteläisen suven johtajien täytyy mukaantua joissa toin suhteissa, ei vaikeaa rotu-ongelmaa voida ratkaista uhmalta, eikä korkeimman oikeuden auko-riteetin päteköksillä.

Käytännöllisessä suhteessa puolueiden ohjelmat tässä merkittävät hyvin vähän. Kongressin toiminta vuosikymmenien ajalta osoittaa, ettei siellä saada hyödyllistä väkysyksi mitään lakia, joka kerta kaikkiaan lopettaisi etelävaltioiden traditioiden asettamat rajoitukset. Valittava rotusorto vallitsee historiallisten perinteiden johdosta huolimatta siitä mitä puoleet erinäisten ihmisten väkivaltaisuuksiksi lupaavat. Jyrkät

lakiesitykset tässä suhteessa on kongressissa kerta toisensa jälkeen hukutettu fibusteerakseen.

Äärimmäisyydet puolelta ja toiselta on kirkkunnan kokouksissa säilyttämiseksi taltutettavia ja se on mahdollista vain opetuksen ja kansanvalistuksen syventämisen kautta, kuten usein on huomautettu. Se ei ole alistuttava etelän kaukana ritaen anarkian, enempää kuin niiden kuviteltujen tai todellisten vaikeuksienkaan edessä mitään kehittämättömien mustaishien moitteettoman käyttäytymisen aiheuttama. Kehityksen suunta osoittaa, että vuosi vuodelta eteläisäkin voittoa suuri käsky ihmisten tasa-arvoisista oikeuksista rotuun ja väriin katso-matta.

Erittäin rohkaiseva esimerkki tämän periaatteen käytäntöön asetuksista saadaan nyt Kentuckyn suurimmasta kaupungista, Louisvillistä, jonka 400,000 asukkaasta kuuluu mustaishoiin 75,000, ja jossa nyt ollaan ilman rettelöitä, ilman järjestysvallan apua, kaikessa rauhassa toteuttamassa yhteistä koulujärjestelmää. Sen alaisena valkoiset ja mustat lapset kerääntyvät samojen koulujen samoilta luoille. Kentuckysa, Tennesseessä, Texasissa ja joissakin muissakin valtioissa on täytynyt turvautua kansalliskaartiin järjestöjen säilyttämiseksi yhteisen koulujärjestelmän toteuttamisesta, mutta niin on tapahtunut pääasiassa pienillä paikkakunnilla, joissa koulujärjestelmä ja sitä johtavat virkailijat ovat huoneit- seuranneet ajan vaatimuksia, minälyin seurauksena rotu-kiikhoilijat nyt voivat rettelöidä.

Toisin on asian laita Louisvillissä. Sikäläinen koulujen johtaja, tri Omer Carmichael, jolle suurin ansio yhteisen koulujärjestelmän toteuttamisesta kuuluu, on syntynyt Alabamasuon ajan sen vuoksi, että se puolue pyrki laajan maan eri alueiden ja erilaisten intensiivien poliittiseen yhtenäistämiseen. Republikaanien mielessä oli muun tahoisten äänestäjien suosio. Voittaminen ennen kaikkea pohjoisessa ja myöskin eteläisissä kaupungeissa. Tämän käytännöllisen edun tiellä he ovat valmiit syrjäyttämään rotuongelman moninaiset oikeudelliset ja moraaliset kysymykset, koska ne eivät uhkaa heidän puolueensa kokonaisuutta. Toisin on asian laita demokraattipuolueen keskuudessa. Sen koossa pitäminen vaatii mallittua pidettyä yleistä. Stevensen kumppaneineen kauntiin. Yhdistyneissä koulu-tiellä, että samalla kertaa kuin puolueen eteläisen suven johtajien täytyy mukaantua joissa toin suhteissa, ei vaikeaa rotu-ongelmaa voida ratkaista uhmalta, eikä korkeimman oikeuden auko-riteetin päteköksillä.

Oli varhaiskeväällä, lumisohjojen ja aurinkoon kevätpäivä. Johtaja Valdemar Vanukas oli menossa kotiin aamiaiselle siro kukkapaketti roikkuen toisessa kädessä ja toinen käsi hatunliierissä. Sellaisina päivinä hän on aina ylenpalttisen kohtelia. Kukat oli tarkoitettu vaimolle, sillä Valdemar oli sattumalta luvutunut kutsuun, jossa julkisesti udeltiin: "Onko vaimonne pelkkä pesukone?" Ja siten kehoitettiin aviomiestä puhtaamaan keittiön puolelle kukkavahko se-län takana. Ajatus oli Valdemar Vanukkaan mielestä oivallinen — sillä ohhan kevät.

Kriisi Unkarin puolueessa

Tyytymättömät voimat Unkarin kommunistipuolueen keskuudessa ovat muodostamassa "kansallisen kommunismin" rintaman, minkä tarkoituksena on kommunistien liikkeeseen demokraattisoinninen ja siten karkaiseminen Moskovaan. Tältä kannalta on ymmärrettävää ne monet poliittiset syyt, jotka lopulta johtivat julman Rakosin kukistumiseen. Hänen seuraajakseen tulut Gerö koettaa yhä hallita Moskovaa turvin, mutta siinä häntä vastustaa on lyhä vahvistuva tyytymättömyys diktaattorisesta hallitusjärjestelmästä.

Jo useita kuukausia sitten oli selvästi havaittavissa, että Rakosin järjestelmä oli joutunut keskelle kriisiä. Ensimmäisinä vaativat Moskovaan 20:n puoluekongressin päätösten mukaisista linjoista karkailijat. Jotkut eivät tosin tarvitse uskoa, että Unkarin kirjalliset piirit ovat hyvin tarkkoja noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa linjaa. Heidän kohdallaan oli ensi sijassa kysymys näin syntyneen edullisen poliittisen tilanteen hyväksikäyttämisestä omien poliittisten tarkoitustensa edistämiseksi.

Tämän suunnan esitajilijat eivät olleet puolueettomia, vaan kommunisteja, kuten valtion palkinnon saanut Tibor Dery, puoluejohtaja Zoltan Zeik, näytelmäkirjailija Gyula Hay ja kirjallisuuden palkinnon saanut Tibor Meray, jotka osaksi jo vuonna 1919 olivat antaneet tukensa Bela Kunin neuvostohallinnolle. Tällä välin he tosin olivat voineet vakuuttua siitä, miten vahingollinen puolueen ikäinen skandaaluminen kirjallisiin asioihin oli ja millaisen laajuuden puhdistukset

heidän omassakin piirissään olivat saaneet. Riidan kärjistymistä merkitsi se, että Dery kerran moitti Rakosia ja sai tältä vastaukseksi: "Neuvostoliitos on ovat kadonneet Deryä paljon kuuluisammatkin kirjailijat."

Kirjailijoiden toimenpide — he näet jättivät Rakosille muiston, jossa he esittivät vastalauseensa keskukselle poliittista toimenpiteitä vastaan — ei yksin riittänyt, vaan he saivat muulta taholta tukea. Musiikki-elämän edustajat ilmoittivat Zoltan Kodalyn johtamana toukokuun puolivälissä, että hallituksen ymmärtämättömyys on suistanut Unkarin musiikkielämän "maakunta-asteelle". Pienempää hämmästyystä ei ainakaan herättänyt se, että tunnettu unkarilainen kirurgi, professori Santha saatuaan synninpäästön poliittisista hairahduksistaan kiellettyä otamassa vastaan hänelle tiedekatemissa tarjottua paikkaa.

Suoranaiseksi skandaaliksi palautuvat ne tapahtumat, jotka sattuvat "Petöfi-kerhon" keskusteluissa (Petöfi-kerho on eräs kommunistiseen nuorisoliittoon kuuluva yhdistys). Keskustelussa vaadittiin "uutta valankoumousta" ja rakenteellisia muutoksia ja nämä ehdotukset saivat mitä suurinta kannatusta osakseen. Keskustelun kuluessa, joka jatkui aina varhaiseen aamuun saakka, sanottiin monia totuuksia, joita ei aikaisemmin ollut uskallettu avoimesti tulla julkii. Eräs keskustelun osa otettiin lauluksi, jota voidaan pitää "Unkarin demokraattisen raupeuttamisesta" ja toinen taas oli siitä mieltä, ettei maassa ollut jäljellä minkäänlaista vapautta.

Hyödylliset uudet tulokkaat

Ahdas portti pitäisi aukaista siirtolaisille

Eräissä suhteissa oli erittäin sopivaa, niin se tämän vuoden puoluekokoukset pidettiin Chicagossa ja San Franciscossa. Pieneksi kutsutussa maailmassa ulkomaan-asiat ottavat yhä tärkeämpää tilaa ja nuo kaksi kaupunkia luonnehtivat yhteyttä toisiinsa maahan ja kansoihin toimelaitteen ja tarmokkaiden emigranttiasukkaitensa kautta.

Vaikka Chicago on kaukana valtamereä, niin se kuitenkin elävisti muistutusta meitä niistä toiveista, mitkä aiheuttivat miljoonien tuon tälle tähän kasvavaan kansakuntaan. Siinä kaupungissa on suuria asutuskuskuksia, joissa ulkomailta tulleita ihmisiä saakasti kuhisee ja joissa voimakkaasti ilmenee kaukaiset kulttuuriset perinteet.

Ehkäpä tämä on vielä enemmän totta San Franciscoon nähden, joka

tavint niistä on maan pääkaupunki Washington, D. C. ja sen ohella uusi järjestelmä on voittonut myöskin Baltimoressa, St. Louisissa ja eräissä Ohion lounaisissa kaupungeissa, joissa kysymys on ollut riidan alaisena. Louisvillillä on suuri tupakkavälikysymys valmistuslaitteiden keskus. Se muodostaa myöskin tärkeän rautatieliikennekeskustan maan tässä osassa. Se on tullut kuuluisaksi hevoskilpailuistaan, joita siellä on toimenpantu vuodesta 1875 asti. Nyt se näyttää kuuluisuutta esimerkiksi yhteisen koulujärjestelmän toteuttamisella.

on yksi miellyttävempiä kaupunkijamme. Ei kukaan sen mäkiästen katuja astuja — joiden katuja sen sijaan on kinalaisia, italialaisia, armenialaisia, kreikkalaisia ja ranskalaisia ravintoloita — voi olla muistamatta historiamme esintyvä erittäin merkittävä tosiasia, että kaikki olemme siirtolaisten jälkeläisiä jossakin sukupolvessa.

Kumpikin puolue tunnusti tämän puolueohjelmassaan. Demokraatit viittasivat "Amerikan vanhaan perintä-tapaan, vierasvaraisuuteen ja turvapaikkaan niille, jotka etsivät vauhtia ja toimintatiloja uusia ja ovat tulleet sortoa pakoon". Ohjelmassa esitettiin myös siirtolaislakien pikaisista tarkistamista.

Republikaanit kannattivat sellaista siirtolaisohjelmaa, jossa ylläpidettäisiin amerikkalaisia perimätapoja, turvapaikkaa vainoille, pohjautuen tasapuolisuuteen ilman eroittelua rotuun, kansallisuuteen ja uskontoon nähden ja joka ohjelma olisi tarpeellisen joustava muuttavien olosuhteisiin soveltuva.

On oikein sopivaa, kun nämä sitovat ohjelmakohdat tehtiin Chicagossa ja San Franciscossa. Niissä kaupungeissa vaikuttaneet toimivat siirtolaiskolonat ovat auttaneet niitä kaupunkia pelastamaan ahtaasta naurakkaudesta.

Kansallisen verenkäynnin peristaminen tällä tavoin on ollut voimakas tekijä historiamme. Keski- ja Pohjoisvaltiot saivat paljon älyllistä elyvyyttä seksalaista, puolaista ja skandinaavialaista siirtolaisvirrois-

ta. Mutta maanhansotien välivuosina ruudat maahanpääsyt alkoivat soukenta tuota hyödyllistä virtaa. Akse-livaltojen sorto heitti kuitenkin ran-noilemme osan parasta Euroopan älymystöä.

Yhteiskuntatieteilijät saattavat vi-ehätyä tästä näkemään yhteyden äly-lisen epätasaisen kasvun esiintymis-sessä eri paikkakunnilla ja siirtolais-teen saapumisen vähenemisessä. Kan-sakunnan kulttuuriset tulokset ko-konaisuudessa mitattuna eivät ole vä-hentyneet. Mutta yleensä havaitaan yllytyä magneettista vetoa suuriin keskuksiin päin kulttuurisella alal-la. Viisaat suuripäät, oikein "munapää" — näin on heistä sanottu päät-tävällä vastenmielisyydellä — vetä-tyvät tiettyihin henkeisiin keskuksiin, suurkaupunkeihin ja yliopistoihin. Siellä suurimmat älylliset yhteisöt kukoistavat.

Mutta tästä taas on seurauksena, että välikaikat jäävät kulttuurista köyhyyksi. Tapahtuu niinkuin Ranskas missä Pariisi magneettin tavoin vetä-ä itseensä parhaimmat kyyt. ("Kaikki menevät Helsinkiin", sano-taan Suomessa.) Takamäki ja väli-paikat jäävät kesantoon ja kulttuurisen tavallisuuden tasolle, tyhtyyn massa-tuotantoliikkeen jäljittelyihin ja jour-nalistisiin matkimiisiin ja toistami-siin.

Amerikan perinnäistavat ja tie-dot ovat saaneet niin paljon elyvyyttä siirtolaisten oivalluksista ja heidän ideistaan, että tuntuu oikein hyvältä kun molemmat puolueet suovat nyt uusille siirtolaisille myönteisiä pyrkimyksiä. Varmaankin tämä suuri Amerikan kansakunta, haluten lisätä jo tähän saakka hämmästyttävää tuot-tavuuttaan, voi helposti ottaa vast-taan ja itseensä sulattaa uusia kansa-laisia niiltä maailman kulumilta, jotka ovat taajaväkilisyydessään jäykisty-neet ja jähmettyneet.

Selvät merkit heijastavat tämän sekkan hyödyllisyyden. Viisi kuukaut-ta sitten kommunistisen Unkarin dik-taattori Budapestissa tiedusteli tämän kirjoittajalta: "Tiedätkö kuinka monta unkarilaista tiellä atomipom-min salaisuuden?" Hän esitti tällai-sen nimilistan: Leo Szilard, Johann von Neumann, Edward Teller, Eugene Wigner.

Kaikki nämä ovat nykyisin Yhdys-valtain kansalaisia.

On aivan ihmeteltävää, kuinka no-peasti uudet tulokkaat sopeutuivat amerikkalaiseen elämään. Väkevin voma mikä siirtolaisia kannustaa, on halu tulla tunnustetuksi amerikkalai-seksi. Aivan niin, tämä hienom-duksettava viettelys on saanut po-liittisen tukistelijan Samuel Lubellin sanomaan näin:

"Siirtolaisuusperinnettämme joh-tuu, että useimmat meistä ovat ikään-kuin pakotettuja osoittamaan, että olemme vähän enemmän amerikkala-laisia kuin toiset amerikkalaiset."

"Meidän näytämme siltä, että mi-tä enemmän vastuksia ja pettymy-siä jokin siirtolaisryhmä on saanut kokea amerikkalaisiksi pyrkieessään, sitä innokkaimmin se huutaa ja hih-kuu patriottisimiaan."

Näyttää kummalliselta kun Ame-rikkala, vaikka saakin vieraita kultu-rellisia lisä ja yllykkeitä uusilta tu-lokkailta, innoittaa näitä tulokkaita hyväksymään ja omaksumaan ame-rikkalaisia vaikutteita ja tapoja hä-mästyttävän nopeasti ja hyvällä me-nyestyksellä.

Tämä selvenee jo siitäkin kun muistamme, että San Franciscon kaup-pungin majuri Christopher, joka lau-sui tervetuliaiset republikaanien ko-koukselle, on kreikkalaista perua. Ja kuvernööri Langlien isä on syntynyt

— Niin juuri: roskasta, vakuutti Valdemar. Rosita kirjoittale pelkkää roskaa... se on hänen tyylinsä kä-siellä liikeasioita. Ulkopuolinen voisi kuitenkin saada aivan väärän käsityk-sen tilanteesta, varsinkin kun tämä tyttöhiminen allekirjoitti kirjjeensä epäliikemiesmäisesti: "Sinun Rosita-si". Oli sekin olevinaan lystikästä! Ja nyt oli viime viikolla saapunut Rosi-tan kirje ilmeisesti pujahtanut hänen talvittakkinsa pöytäskruun.

Valdemar rykäisi pari kertaa ja yritti sitten pyyhkäistä koko jutun olemattomiin sanomalla keveys-tä: — Mitä nyt yhdestä kirjjeestä, me liikemiehet... Hän naurautti kun kerhoillallisilla puolenyön jälkeen, mikä ei suinkaan parantanut hänen asemaansa vaimon silmissä.

— Riippuu siitä, millaisesta kirjje-estä on kysymys, laukaisi vaimo terä-västi.

Ohoh, rykäsi Valdemar. Kysymys oli siis todellakin Rositan kirjjeestä. Aikaan hän sanoi: — Vakuutan sinulle, ettei tuo kirje merkitse minulle yhtään mitään! — Ei kai sinulle, olet samanlainen raakimus kuin kaikki miehet, iski vaimo, mutta yritti ymmärtää, että se merkitsee minulle.

— No niin, no no, tynnytti Valde-mar, — älä nyt kiidä. Tietysti mie-hen pitäisi puhdistaa takamusta tuoli-lisesta roskasta, mutta... — Roskasta! kiitaisi vaimo.

— No niin, no no, tynnytti Valde-mar, — älä nyt kiidä. Tietysti mie-hen pitäisi puhdistaa takamusta tuoli-lisesta roskasta, mutta... — Roskasta! kiitaisi vaimo.

— No niin, no no, tynnytti Valde-mar, — älä nyt kiidä. Tietysti mie-hen pitäisi puhdistaa takamusta tuoli-lisesta roskasta, mutta... — Roskasta! kiitaisi vaimo.

Norjassa. Mr. Langlie laukaisi ensim-mäisen suuntaa osoittavan ohjelma-puheen kokouksen alussa.

Tätä taustaa silmällä pitäen on toi-vottava, että Yhdysvaltain kongressi avaa portit enemmän auki uusille tu-lokkaille. Molempien puolueitten oh-jelman sanamuoto osoittakin, että tämä onkin kokousta pitämieitten ih-misten tahto. Nämä ihmiset ovat itse onnistuneet niin hyvin, että ovat jo täällä Amerikassa. — C. L. Sulz-berger, N.Y. Times, suom. M. S.

Me naiset!

Kun poikkeuksellisen hyvin menes-tyneiltä ihmisiltä kysytään, mikä heidän mielestään ovat menestyksen ter-keimmät edellytykset, heidän vastauksensa useinkin hämmästyttää.

Odottaisi jotakin tällaista: — Saada kokoon ensimmäinen isoh-ko rahasumma, josta sen turvin pää-se tekemään kiinteistö- tai muita kaupunjoja.

— Yliopistotutkinto, nykyisin kysyt-tään aina, mitä ihminen on opiskel-lut.

— Olla syntyperäinen nero tai aina-kin huomattavasti muita etevämpi.

Ei vasta näin. Menestyneet ovat sitä mieltä, että menestyksen var-mimmat takajarat ovat päättäväsyy-s ja heittäjäntömyys. Jos kykenee vahvasti päättämään jotakin, ja vas-tuksista huolimatta pyrkii päämää-räänsä kohtiin päättäväisesti, siihen useimmiten myös pääsee. Näin sano-taan. Ja joku, jonka muisti on erityi-sen hyvä, saattaa päättääksi liittää pienen runtopätkän, mikä vapaasti suomennettuna kuuluu seuraavasti:

Mikään maailmassa ei korvaa päät-täväsyyttä ja heittäjäntömyyttä. Kyvyt eivät auta; kyvykkäitä miehiä ja naisia, jotka eivät ole menestyneet, on kovin paljon. Nerouskaan ei auta. Väärin ymmärretty nero on muodos-tunut sananlaskuksi. Opinnot eivät auta; maailma on täynnä rapioille joutuneita oppineita. Vain päättäväi-suus ja heittäjäntömyys vievät pää-määrään.

Niin, ystäväiseni, jos savolaisittain sanottuna "muallina" näyttää mustal-ta, valkaise se päättäväsiksi, äläkä hel-litä, valkei se valkenisikaan ihan äkkiä. Parempaa tulee taatusti.

Siirtyänpä syksyyn. Se näyttää alkaneen ilmojenkin kylmenyttyä aika tavalla. On saanut kiskoa iltai-sin ylleen takin. Ihmiset palaavat lomil-taan. Perheet, joissa on kouluikäisiä lapsia, ovat palanneet jo aikoja sit-ten.

New Yorkin suomalaisetkin kaikki ovat jo kodeissaan kaateltutuaan siel-tä ja täällä, tai vietettyään muulla ta-voin mukavan kesän kaukana kivi-muurien keskeltä. Ne, jotka viettivät kesänsä kaupungissa, eivät kaikei tällä kerralla kärsineet liasta kuu-muudesta. Kulunut kesä oli vilheä-kö kaikkialla.

En ole koskaan käynyt New Yor-kissa toimivassa "Sirovich Day Cen-terissä" — en edes tiedä sen osoitetta — mutta annetuista tiedoista päätel-len paikka on mielenkiintoinen. Ky-symyksessä oleva päiväkeskus on new-yorkilaisia varten, jotka eivät enää ole elämänsä parhaassa kouluistu-jeissa, vaan joiden harteilla on vuosia paljon. Nuorimmat päiväkeskuksessa kävijät ovat yli 60-vuotiaita.

Päiväkeskuksen piirissä elävät har-rastukset ovat mahdollisimman moni-naiset. On ompelukurssia, hatuneko-kurssia, maalauskurssia, kera-miikkurssia ja niin edelleen. Opi-sellaan englantia ja monia muita kie-liä. Soitetaan, lauletaan ja tanssitaan.

Jos joku luulee, että tanssitaan pääasiassa valssia, hän erehtyy. Suo-sittain tanssi on nimittäin mambo! Sitä opettaa yleisön pyynnöstä oikein tanssinopettaja.

Tanssitunneilla kenenkään ei tar-vitse istua yksin. Opettaja pitää huolen siitä, että löydetään pari ja pyörähtele alkaa.

Halukkaat voivat opetella soitta-maan pianoa, viulua, kitaraa tai man-doliinia. Laulukouro on niin ikään. Samoin näytelmäkerho. Toisinaan esitetään pieniä näytelmiä, jotka on kirjoittanut keskuksessa toimiva kir-jolusturkerho. Puusepänsäilä tehdään puukaluja, muun muassa leikkikaluja lasten sairaalaan.

Päiväkeskuksen juhlassa esiintyy oma orkesteri. Siinä on 18 jäsentä. Soittajien keski-ikä on 75 vuotta.

Vanhat ihmiset aivan liian usein elävät yksin. Vaimolta kuolee mie-n. Miehellä kuolee vaimo. Ystäväpiiri on vuosien mittaan hajonnut. Sukula-net ovat kaukana, mikäli heitä edes

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

— Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va-laistun 298 suurta sivua käsittävän teoksen lujin kansiin sidottuna.

on. Jopa astussaan omien lastensa luona vanha ihminen saattaa tuntea itsensä yksinäiseksi. Nuorten ajatuk-set ja harrastukset ovat niin erilaiset. Joskus luulee olevansa jopa tiellä.

Näissä merkeissä kaikki päiväkes-kuksia on perustettu New Yorkiin ja muualle. New Yorkissa niitä kuuluu nykyisin olevan 17, tämän "Sirovich Day Centerin" ollessa luultavasti niis-tä tunnetuin.

Lukemassani kirjoituksessa ei mai-nittu sen osoitetta. Mainittin vain, että osoitteen saa tietää kirjoittamal-ja osoitteella "Miss Greta Baker, 237 Madison Avenue, New York 16, N. Y." Päiväkeskuksen johtajat on Miss Frances King.

Vaikkei rupeaisi käymään "Siro-vich Centerissä" vakinaisesti, kannat-taa sitä taatusti käydä ainakin katsomassa. Siellä saattaa hyvinkin tulla tulevia ystäviä ja tuttavuuksia, jotka kai-ken kukkuraksi voivat asua lähellä-kin.

Sanoetaan, että yksinäisen ihmisen ei ole pakko olla yksin, ellei hän si-tä halua. Seuraa löytyy. Ja kun har-rastukset asken mainitussa päiväkes-kuksessa ovat niin moninaiset, että ne ulottuvat maalauskeskusta mamboon, su-kulaissieluun löytyy pakostakin. Ei-yhtä kaiketi mitään niin hyvin vie-raita ihmisiä yhdistä kuin samankal-taiset harrastukset. Pääsee juutua al-kuun, ja kun on päässyt alkuun, jute-lusta riittää itsellään.

Terve menoa maalaamaan, mando-liinia soitattamaan ja mamboa tanssi-maan! — Raisa.

JUTUSTELUA

Ei kannata voittaa

"Pidän sormini ristissä ja toivon ainoastaan, etten enää — ei ainakaan pitempään aikaan — onnen pyörä lip-sauttaisi voittoa minulle." Tällä eris-kummallisella tavalla jutustaa hart-fordilainen neiti Dorothy Morensen, joka hammadshahnetaan järjestä-mässä kilpailussa pääsi päivävoiton — minnikitkurin omistajaksi.

Kyseessä oleva turkki on parasta laatua, arvotiaan peräti neljän tuhan-nen dollarin hintainen, mutta Miss Morensen tarjoaa sen sydämellisen huokauksen kerralla kenelle tahansa mieltä puolella hinnalla. Jos hän siitä saisi \$2,500 niin tuntisi hän itsensä onnelliseksi.

"Voittaminen ei kannata", selittää vakuutuskomppanian konekirjoittaja-tar ja jatkaa selittäen, että kaikkein hämmästyttävintä hän huomasi minnikitkurin voittamista seuranneen myöskin verolaskun. Setä Samuli vaa-tii neidiltä tuloverolaskun suorituksen, mikä on kirjoitettu summalle \$1,300, mikä köyhälle konttoritöille merkit-see kerrassaan mahdotonta yhtäkkis-tä suoritusta.

Jos siis onni potkaisi neitiä lotte-rissa, niin verolasku aikaan saatoi olosuhteet, jolloin hän ei voikaan käyskennellä minnikitkurissa ja sillä voittoa tuoda naisen luontaisen kau-nisteluhalun tyydytykseksi.

50 dollarilla maailman ympäri

30-vuotias Jacques Guillestre palasi kotinsa Pariisiin vauelluttuaan maail-man ympäri neljän vuoden aikana ja vain 50 dollarin päähoma mukanaan.

Guillestre, joka on ajatellut taipu-la akateemikko, lähti Pariisista koku-luun 25. p:nä 1952. Hänen tarkoitukse-naan oli "tukkia ihmiskunnan moraa-lia ja yhteiskunnallisia rakenteita", hän selitti. Hän oli erittäin tyytyväi-nen pitkään vaellukseensa ja sanoi te-kevänsä sen mielellään toiseen ker-taan, mutta mieluummin ilman mala-riaa.

Guillestren varustuksena oli 50 dol-laria käteisvaroja ja 15 kilon selkä-reppu. Maailman ympäri-matkalle tar-vitaan vain selkäreppu, makuupussi, sadetakk, puhdistusvälineitä, vesi-pullo, vähän lääkkeitä, ylimääräinen vaatekerta ja paljon kinniä. Hän sa-noi. Hän oli saanut syödä melkoisen säännöllisesti, vaikka hän joutuikin joskus paastomaan päivän tai pari. Kun näkki tuli ylivoimaiseksi, elätti hän itseään tarjoilijana, putkityöläi-senä, kirjokorttien myyjänä tai esi-telmien pitäjänä.

Tällä tavoin kulki Guillestre läpi Canadian, Yhdysvaltain, Keski- ja Ele-lä-Amerikan, Uuden Kaledonian, Japa-nin, Hongkongin, Vietnamin, Kambo-dian, Siamin, Malajian, Intian, Ceylo-nin, Afrikan, Italian, Monacon ja Ranskan.

FINLAND between EAST and WEST

by Anatole G. Mazour

Kuka tahtoo olla tutustumatta Stan-ford Yliopiston professorin, tohtori Anatole G. Mazourin kirjoittamaan Suomen valtiollista historiaa koskevaan katsaukseen, jossa pieni Suo-mi saa tunnustusta siitä taistelusta, jota se kävi toisen maailmansodan aikana itsepuolustus-kussaan?

NEW YORK CITY

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 5. Puhelin REgent — 7-4155. Konttorin aukioloajat: Torstaina ja perjantaina klo 12-5.

New Yorkin alueen syysjuhla

Kansanvallanväen järjestämä syysjuhla sunnuntaina syyskuun 9 päivänä Imatran pihatpuistossa Brooklynissä muodostui todella kauniiksi kansanjuhla. Yleisöä oli runsaasti ja ohjelmaa monipuolinen ja antoisa. Musiikkia, asiarikasta vakavaa puhetta, laulua ja humoria.

Jos yleinen seurustelu ja ystävien tapaaminen luetaan myös ohjelmaan kuuluvaksi, niin kuin pitäisi ja vielä ravintolan antimista nauttiminenkin, niin juhlapäivä tuli tosiaan tarkkaan ja hyödyllisesti käytetyksi.

Sää oli viileä ja hiukan tuulenkin, mutta muuten kirkas ja keuhkoinen. Pihapiiristä oli viiristä ja sisätiloissa kunnossa. Tämä oli etupäässä Imatran nykyisen taloudenhuoltaja Mr. Liuskan ansiota. Hän antoi varsin tehokasta apua juhlatilaisuuksille paikkojen kunnossapidossa.

Jo aamuvuorissa saapuivat ravintolatoimittajat mojan keittoväen, valmistelut. He tekivät varmasti täyden työpäivän, niinkuin aina ennenkin. Tämä tuli yleisön puolelta selvästi huomioduksi. Leivokset, soppa ja muutkin ruokatarpeet loppuivat hiukan kesken, vaikka niitä oli varattu sama määrä kuin edellisnäkin vuosina.

Maukkaat annokset, hyvä lämmin kahvi ja piristävän viileä ilma pelasivat yhteen ja yleisön ruokailua tervitettiin.

Ennen varsinaisen ohjelman alkua hiukan markkinoitiin lämmikkeeksi ja myytiin joitakin esineitä. Mrs. PELLERIN'S PACKAGE STORE

Valittuja viinejä, väkijumia, eluita, jääkymälä soodaa. Avoimena klo 8 aam. — 9 illalla. Perjant. ja lauant. klo 11 saakka ill. Puh. Logan 4-5361 Plainfield, Conn.

LEEMANS SUPER MARKET

"A UNIVERSAL STORE" BROOKLYN, CONN. PUHELIN PRESCOTT 4-2621 TUOTETTUJA HERKKUJA Täydellinen varasto LIHAA - SEKATAVARAA - JÄÄYTETTYJÄ RUOKIA - HEDELMIA - VIHANNEKSIA.

Nopea palvelu Työ tyydyttävä: tekijät Keystone Cleaners of Moosupin ekspertit Kirjoitustarvikkeita ja kortteja

Brooklyn Dry Cleaners and Launderers MARY LEEMAN nyt hoitajana.

LEO KAURANEN

PUTKITYÖ- JA LÄMMITYSLAITEURAKOINTIA

PRESCOTT 4-3118

Brooklyn, Conn.

BURKS & DEMING VESISYSTEEMEJÄ

THE GRISWOLD Dept. Store

MIESTEN, NAISTEN ja LASTEN KENKIÄ ja VAATTEITA. Tavotteennamme on tyydyttävä vastauksenne aliallamme! 74 Main St. Jewett City, Conn. Puhelin 248.

FRIGIDAIRE JEWETT CITY HARDWARE CO. 2 North Main Street, Jewett City, Conn. MYNTIÄ JA HUOLTOA 26 VUOTTA KAIKENLAISTA RAUTATAVARAA Puh. Drake 6-2774

EASTERN LIVE & DRESSED POULTRY CO. Bonded Dealers — Williamette, Conn. Maksamme korkeimmat hinnat 'broilerista' linnusta, Capon-kukkoista ja 'pulletta' N.E. valtiosta. Puhelimit: päivisin Harrison 3-1611 ja 3-1691 Collect: yöllä Harrison 3-1074 ja 3-2986 Me emme ole yhteistoiminnassa minkään muun laitoksen kanssa.

COLLINS MOTOR SALES

CHEVROLET MYNTIÄ JA PALVELUA

— Käytettyjä autoja ja trokeja — Puh. Logan 4-5503 Main St., Moosup, Conn.

The Connecticut Bank & Trust Co.

MOOSUP OFFICE Federal Reserve Systemin liian. Kyllin suuri palvelusmaa teitä Kyllin pieni tuntemaan teidit Kyllin valokas turvaamaan teidit. Federal Deposit Ins. Corp. liian KAIKENLAISIA FARMIKINNELAINOJA Puhelin Logan 4-2776

PAUL W. ROPER & SONS

MYNTI ja HUOLTO ALKUPERÄISIÄ OSIA TAATUJIA KÄYTETTYJÄ AUTOJA. Puhelin Logan 4-5592 Ward Ave., Moosup, Conn. Alkuperäinen KOVA HIILI on käyttöarvoiltaan parha. Se kestää kauemmin. Puhelin Logan 4-5592 Ward Ave., Moosup, Conn.

Pagerlundin lahjoittama komea, elävä ruukkukukka löysi myös uuden omistajan.

Kello lähenteli kolmatta tiimimäärää kun selvisänainen ja miehekkäinen esittelijä, portchesteriläinen Emil Markkanen, ilmoitti varsinaisen juhlaohjelman alkavaksi ja kutsui Jorma ja Douglas Wuorisen soittamaan. He soittivat hanuriduettoja reippaalla tyylillä. Nuori Douglas esiintyi täällä nyt ensi kertaa hanuristina ja sai soittoaan huomiota. Jorma Wuorinen soitti vielä pari laulua käyttäen sähä instrumenttinaan.

Aluesihteri Lydia Nylander esitti virallisen tervehdyksen juhlayleisölle. Hän puhui lyhyesti, sekä omista 'tunnustuksista' sanoja konsuli Heikki Puraselle (Puranen ei ollut itse juhlassa) ja senaattori Oskari Tokolle.

Esittelijä ilmoitti, että Liisa Alkio tulee nyt esittämään viihdelauluja kitaransa kanssa. Pieni kohahdus kävi yleisön joukossa kun tuo miellyttävä laulaja nousi korokkeelle. Laulajaa oli ennakolta mainostettu tätä tilaisuutta varten. Saatoin todeta, että mainostus ei ollut ollenkaan liiallista. Liisa Alkio täytti kukkuramiton ne maininnat mitä hänestä oli tehty. Yleisö nautti suuresti hänen esityksistään.

Hän lauloi nämä kuusi laulua: "Tuku, tuku lampaitani", "Lapsuuden aikainen pihapiiri", "Lapin äidin kehtolaulu", (ja toisessa erässä) "Oon kotona taas", "Totisen pojan laulu" ja "Kotisaareni".

Vaikutus oli valloittava. Hänellä on liikkuva persoonallinen tulkinta, joka antaa tilaa herkkänä soivalle tunnelmalle ja riemastuttavalle huumorille. Vaikututtu oli kirjoittajain mielestä "Lapin äidin kehtolaulu". Se oli molisointuinen värisä tunnelmalapalari, jossa hyminäse antoi vielä erityistä makua ja värikkyä.

Tuli taas selvästi kumotuksi se aiwan väärä luulo, että vain n.s. korkeamman musiikin ymmärtäminen on arvokasta. Kansantajuisessa musiikissa on niin paljon kauneusarvoja, että jos ne vain otetaan oikein esille ja ta-

lutkan, niin ne antavat runsaasti tyydytystä tavallisen ihmisen musiikin tarpeelle. Ja sitä tietä voidaan nousta yhä korkeammalle.

Useat laulajat, jotka itse säestivät laulunsa kitarallaan, pitelevät tuota soittovalinetta käissään enemmän vain näön vuoksi. Liisa Alkion kitara soi ja se kuului hyvin, antaen laulajalle äänellistä tukea. Etenkin säkeitten välisäällystä se täydensi hyvin esitystä. Sisällä saaleissa hänen kitaransa on tietyt vieläkin tehokkaampi värittäjä.

Ei ole ollenkaan liikaa jos sanomme, että Liisa Alkio on taitelijaa alalle.

Juhlapuhuja Oskari Tokol piti valistavan, selvän ja ajatusrikkaan puheen. Hän kosketti nykyisen ajan yhteiskunnallisia virtauksia ja työväenliikkeen osuutta niihin, valaisten puhuttaan kuvaavien esimerkein, sekä antoi kuulijoille sopivia "lepoheikkäitä" huumoria väläytellen.

Puhe oli niin rikassisällöinen, että tässä ei ole tilaa sitä lähemmäksi ottaa, ei edes tärkeitä tait kokohoktiakaan, koska koko puhe oli täynnä juuri näitä tärkeitä kohtia.

Mr. Emil Elo jutteli joitakin meheviä juttuja. Yleisön joukossa ollut Mikko Lyytikäinen, joka myös on ole-vinaan jonkunlainen juttumies, näkyi kovasti nauttivan tästä toisen miehen juttelusta, mutta — kuulkaa ja ihmetelkää — itse ei puhunut eikä pukahtanut mitään yleisölle koko juhlan aikana, vaikka muuten näytti vilkkaasti seurustelevan.

Mikonalaiselle miehelle tämä puhumattomuus oli uusi merkki hänen pitkästä saavutusten sarjasta. Mainitsemme ulkomuistista kaukaisempia tunnettuja juhlayleisöjä. John ja Hanna Miller, Greene, R. I. Täälläkin ennen lakavuosina hyvin tunnetut ja tarmokkaat työväenliikkeen toimittajat.

Viljo Kujala, Ohion valtiosta. Hän on esiintynyt huomattavalla tavalla operettialueella myös New Yorkin Työväentalon näyttämöllä.

Ida Hahl (Wahlman), New York. Kulttuurienkilo ja edesmenneen kirjailija-luonnontutkija Moses Hahlin leski.

Alma Anderson, Pelham, N. Y. Entisnä vuosina tunnettu toimihenkilö yhteisissä seuroissa.

Taimi Turikain, Metuchen, N. J. Raivaajan paikallinen kirjeenvaihtaja.

Jersey Citystä oli ainakin kolme reipasta naisihmistä, Mrs. Naaralinen, Mrs. Liimatainen ja Mrs. Anderson. Ensimmäinen on tunnettu varsin kyyvykkäänä Raivaajan kirjeenvaihtajana.

Saattamme vielä palata juhlan vaikutelmien vuorokauden. Huomioimme ottaen, että samana päivänä oli aluellemme joku toinenkin kenttäjuhla, voimme olla oikein tyytyväisiä hyvin onnistuneeseen juhlaamme. — M. S.

Interlaken, N.Y.

JOHN FRUSTY KUOLLUT (Puhelintieto)

Keskiviikkona t.k. 12 päivänä kotonaan täällä John Frusty kuoli äkkiä. Hän oli syntynyt Isossakyrössä, Suomessa, noin 60 vuotta sitten ja asunut Amerikassa noin 40 vuotta. Lähimpänä omaisina Mr. Frustya kaipaavat puoliso Hilja (o.s. Pikkarainen) ja tyttäret Miss Sylvi Frusty ja Miss Helen Krönberg, edellisen kotona, jälkimmäinen naapurikylässä Ovitissa. Vainaja haudataan kodistaan kello 1.30 sunnuntaina t.k. 16 päivänä.

Plainfield, Conn.

Finnish American Athletic Clubin ompelukerhon uutisia

Finnish American Athletic Clubin ompelukerhon pikneki illallinen pidettiin torstaina elokuun 23 päivänä Mr. ja Mrs. Jyry Kallion kotona. Ompelukerhon naiset olivat valmistaneet maukkaan aterian ja yleisöä arki-ilasta huolimatta oli saapunut melkoinen joukko. Myöskin oli tilaisuus käydä saunassa ja uimassakin, mitä viimeksimainittua tilaisuutta vain harvat käyttivät hyväkseen, sillä kau-

nis ilta-työ viileni illassa, ja vain rohkeimmat uskalsivat saunan jälkeen mennä uimaan. Ompelukerho on kiitollinen Mr. ja Mrs. Kalliolle, että he antoivat kotinsa ja pihamaansa piknekiä varten käytettäväksi.

Nyt kun kesä on mennyt ja kesäloimat pidetty, alkavat jälleen syksyn työt ja tohut, ja odotamme, että ompelukerhon jäsenet kokoontuvat runsaslukuina tämän syksyn ensimmäiseen työillan Mr. ja Mrs. Arent Oskarin kotiin, Prince Hill Rd., Brookfield, Conn. torstai-ilana syyskuun 20 päivänä. Tervetuloa! — E. K. W.

Conneaut, Ohio

Uusi sääntö katupuille

Kaupungin valtuuston kokous on laatinut uudet katupuita koskevat määräykset, niiden istuttamasta ja poistamisesta sekä karsimista varten. Tarkoituksena on välttää tulevaisuudessa niitä vaurioita mitä katupuita aiheuttavat likaviemärit ja katukäytävälle. Sääntö määrää myös minikäläisiä puita ei saa istuttaa likajätöjen lähietäisyydellä. Näihin on saatava lupa kaupungin viranomaisilta. Vanhojen puiden poistotamiskustannukset maksaa pyynnön tekijä. Rikkomuksista voidaan sakottaa aina 250 dollariin asti.

Maidon hinta laskee

Tämän syyskuun 15 päivän jälkeen tulee maidon hinta nousemaan 1 sentin verralla, siis uusi hinta on molemmilla, Homogenized ja Pasteurized maidolta otettiin tuotuna 23 senttiä ja katjasta otettiin 22 senttiä varti. Sama ylennys on myöskin kirnupiimälle ja chocolate juomalle.

Alkoholii aiheuttaa tapaturmia

National Safety Council osoittaa että 26 jokaisesta 100:sta autotapaturmasta tai jalankulkijain vaurioista on laskettu alkoholin aiheuttamiksi vuosina 1955. Edellisenä vuotena 1954 oli summa 22 sadasta ja siitä edellisessä vuotena 1953 ainoastaan 18. — E.

New Port Richey, Fla.

Kuukausikokous

Plubillamme oli keskiviikkona, ensimmäisenä päivä t.k., jossa käsiteltiin kahden kuukauden asiat, koska viime kuussa ei ollut kokousta. Kuultin tiliraportti kahdelta kuukaudesta, joka hyväksyttiin. Mr. Wäntin selosti myös haalin uuden osan rakennustöiden valmistusta koskevat kohdat, että sisävalmistukset on loppuun suoritettu ja ympäristön tasotuskuin on jo valmis, joten valmistus on tullut. Sitte siirryimme ravintolan tarkkailuun. Ravintola on tuottanut sievöistä voittoa jatkuvasti. Kiitokset lausuttin viime kuukauden toimittajille ravintolassa ja myös janitoille hyvästä työstä. Seuraavalle kuukaudelle lupautui Mrs. M. Seilonen, Mrs. Anna Mäki ja Mrs. Senja Kangas. Haalin puhtaudesta huolehti Dan Laijn pari. Mr. Untisen kohtaloista tiedoitettiin, että hän tarvitseisi avustusta joksikin aikaa. Päätettiin kerätä listoilla klubin jäsenten toimesta. Keräyksiä tulivat Mrs. Eloranta, Mrs. Olga Tila, Mrs. Auro Wäisänen ja Mrs. Anna Mäki.

Tuli kysymys talvikauden toiminnan avajaisista ja yksimielisesti päätettiin että talvitoiminnan avajaisjuhla pidetään 6 päivä lokakuuta. Huvi-toimikunta pitää kyllä huolen ohjelmasta että se tulee monipuolinen. Näytelmäseuramme johtaja Mrs. Edith Eloranta ilmoitti että saadaan hauska kappale nimeltä "Herra tarkastaja" ja tulee siitä näkemisen arvoisen. Onhan se kyyvykkään johtajamme varmoissa käsissä. Hyvä ravintola ja tanssia oman orkesterin taidissa. Lisää kun saan kuulla kaikkia.

Viime lauantai-ilta tervehdittiin kotitunneita Mr. ja Mrs. Suomisia ja tähän pitäisi saapua massalasia. Markkasat ja pienimäat, joten odottavat kodit saavat omistajansa. Laulettiin "Happy Birthday" Mrs. Celia Heimille. Viime kirjessani olin unhottanut mainita, että Mrs. Dan Laihon syntymäpäivää juhlittiin viime kuun

25 p. ja hän kustanti maukkaan ravintolan. Kiitos vaan ja paljon onnen vuosia teille lisää.

Mr. ja Mrs. Dan Laiho ovat kotiutuneet Ohiosta ja ovat kiitollisia ystävilleen Ashtabulassa ja Clevelandissa kaikista kesityksistä, mutta nauttivat kuitenkin takaisin tänne kotiinsa paluusta.

Surullisena puolena

on ilmoitettava, että joukostamme juuri poistui pitkän sairauden murtamana Yrjö Isakki McKey.

F. A. Clubin terveisin — N. H. (Kirjoittakaa harvempaan, vain joku toiselle riville. Please. — Korjauslukuja.)

Ashbyn ja toisten yhteinen koulu

Seuraavassa on selvitystä Ashbyn, Dunstablen, Pepperellin ja Townsendedin yhteisen korkeakoulurakennuksen kustannuksista, kunkin kauppalaan osalle tulevista maksuista ensimmäisellä ja myöhempiä vuosina. Numerot puhuvat puolestaan ja niiden kieli onkin sitä tarkointa, jokaista asukasta jollain tavalla hipaisevaa.

Arvioidut kustannukset kouluista ovat:

Koko summa	\$2,630,000
Valtio maksaa suunnitelmasta	\$130,000
Nettokustannus	\$2,500,000
Valtio maksaa 65%	\$1,625,000
Kauppalat maksavat 35%	875,000

Ashby	18.1%	158,375
Dunstable	7.6%	66,500
Pepperell	38.2%	316,750
Townsend	38.1%	333,375

Vuotuist kustannukset pääoma ja korko:

Ensi vuonna:	
Ashby	\$20,363
Dunstable	8,550
Pepperell	40,725
Townsend	42,963

10:nä vuotena:	
Ashby	\$14,763
Dunstable	6,199
Pepperell	29,526
Townsend	31,075

20:nä vuotena:	
Ashby	\$ 8,541
Dunstable	3,586
Pepperell	17,082
Townsend	17,978

Kustannukset ensimmäisellä vuodella ovat \$250 kutakin oppilasta kohti.

Westminster, Mass.

Virkailijojen nimityskokous

tämän syksyn yleisiä vaaleja varten on townin hallilla t.k. 18 päivänä klo 12 alkaen. Se on avoinna klo 4:ään.

Kylämme lakimies John H. Lothrup pyrki lainlaajitajakanta, demokraattien tiikillä Worcesterin toisen piirin edustajaksi johon kuuluu Ashburnham, Fitchburg Ward 3, Hubbardston, Petersham, Phillipston, Princeton, Templeton ja Westminster. Nyt tointa hoitaa I. P. Howard, republikaan. Hän on myös lakimies ja asuu täällä. — P.

Worcester, Mass.

United Co-op. Society of Maynard

Worcesterin myymälän julkisuuskomitea aloitti maanantaiaises kokouksessaan järjestelmään n.s. lokakuun juhlaa johon yhdistetään paikallisen myymälän 15-vuotisjuhla. Siis kaksoisjuhla. Juhla on Sovittajalla lokakuun 28 p. aletaan kello 7 illalla. Tilaisuuteen hommataan paras mahdollinen ohjelma.

Tietenkin tämä pidetään muistise eikä mitään järjestetä siksi päiväksi.

"Expansion and Education Committee"

kokous myös oli Sovittajan talolla torstaina 6 p. syyskuuta. Kokouksessa oli päälliköistä Maynardista United Co-op. Societyn presidentti Paul Smith, liikkeenhoitaja Arvo Rivers ja julkisuus- ja valistusministeri Paul Husted ja paikalliset komitean jäsenet. Tilaisuudessa tarkasteltiin tähänastiset tulokset, josko niistä karttuu perusta uutta ajankäsitteä Supermarkettia varten. Perustusta ei vielä vekselleillä vielä kaivetta, mutta kun "Saarijärven Paavon" lailla teemme työtä niin eiköhän se nouse. Tarvitsemme vaan uskoa ja luottamusta omaan itseemme. Perheistä on lähdeittä. Mies ja vaimo, lapsetkin mukaan. On ensinnä keskusteltava, että mitä osuustoiminta on, ja kuinka se vaikuttaa yksilöön ja joukkoihin. Osuustoiminta on demokratiaa kauemmassa muodossa. Se on kansanvaltaa taloudellisesti elämässä. Se on rauhanliikettä. Siinä on ihanteita joiden piirissä jalostuu ihminen ja syntyy uusi suku.

Suuren Supermarketin perustamiseksi on tähän mennessä karttunut varoja seuraavasti: Uusia osakkeita on merkattu \$4,065.66 edestä, lainsäätö \$2,500, päättyen summaan \$6,565.66. Osto- ja lainauslupauksia on tehty seuraavasti: osakkeita luvattu ottaa \$1,815 edestä, lainsäätö \$320, mikä tekisi yhteensä \$5,015. Summa nousee siis jo \$11,580.68. Tulosta ei pidä aliarvioida. Suuria asioita ei ratkoka kämmenillä heikuttuen. Niille, jotka ovat teh-

neet lupauksia tätä ajateltua Supermarkettia varten, vastatkaa lupauksiinne. Suomalainen sananlasku sanoo, sanasta miestä ja sarvesta härkää. Puhukaa tästä asiasta kaikille, kottakaa saada kieliset naapurinne ymmärtämään tätä liikettä ja tulemaan jäseneksi ja uskolliseksi ostajiksi. Tietenkin me itse omakohtaisella esimerkillämme näytämme, että itse annamme luottamuksemme liikkeellemme. Olemme yhtäälläpäin kuin sian sorkat! Siis keskustelkaamme osuustoiminnasta ja nädään unia suuresta Supermarkettista.

Raivaaja

suomalehtenä on osuustoiminta perustelle perustettu. Sille lankena tuuri ansio siitä, että osuustoiminta suomalaisten keskuudessa on noussut siihen missä se nyt seisoo. Raivaajan levitys ja lukeminen on jokaisen "pises". Tilkkaa siis Raivaajaa. Se tuo meille tärkeitä uutiset kotoa ja kaukaa. Ottakaa yhteys paikallisiin isämielisiin: Alma Ilvonen, Olli Nounsiainen ja Niku Hallia. — Niku.

Rutland, Mass.

Pikku uutisia täältä Rutlandista

Kesä on sivuutettu, syksy näyttää merkkejään, olhan tässä jo kaksi pakkasöytäkään, jossakin paikoin osoitittari 25 astetta, joten maa oli ihan valkoinen. Kesä oli kovin kuiva. Farmerit saivat heinäsadon noin viiskymmentä prosentilla pienemmän kuin viime vuonna.

Suomireissulta

ovat palanneet Mr. ja Mrs. Emil Mander ja Mr. Matti Luukko. Manderit vierailivat ensimmäisenä Tampereen ympäristöillä. Matti Luukko Nuormossa ja ympäristöillä. Kovasti olivat nauttineet Suomen kesästä.

Mr. Akseli Teriö

on huonon vointinen ja toivoo että ystävät käyvät häntä tervehtimässä. Tuleehan se aika pitkäksi, kun ei paljon voi liikkua.

Evv Luth. seurakunnan

keräys tuotti 85 dollariä. Kerääjänä toimi Arvo Korpi Rutlandissa ja Mrs. Eva Ojanne Paxtonissa.

Finnish Hiram's Ass'n

on kokous Paxton Inn'ssä tiistaina syyskuun 18 päivä klo 7 illalla. Tämän kokouksen toimeenpaneva komitea on rutlandilaisia. Jokainen on tervetullut joukkoon, jotka kuuluvat vappu-muurarien osastoihin. Tulee olemaan hyvä illallinen ja myös ohjelmaa. Muun muassa on värikuvia useista paikoin Eurooppaa ja myös Suomesta. — Arvo Korpi.

Norwood, Mass.

Tytön synnytti

Norwoodin sairaalassa t.k. 5 p. Mrs. Wm. Bennett, Walpolesta. Isovanhemmat ovat Helmi ja Ivar Mäki Mäki.

Liitto-osaston kokouksessa

t.k. 9 p. Ahon rannassa raportteeratiin kesänaikana pidetyistä huvi- ja juhlatilaisuuksista. Niistä oli jäänyt sievoinen säästö osaston kassaan.

Alueen edustajakokoukseen lupautui edustajiksi Alma Eklund ja W. Aho. Kokousvero päätettiin maksaa osaston kassasta. Seuraava kokous päätettiin pitää Alma ja Joel Tamme-lin asunnolla.

ARTHUR'S REAL ESTATE

Arthur T. Veljeux, Agent ASUNTALOJA, FARMI- ja HUVELIKINTEISTOJA "Myyntiä ja ostot luottamuksellisesti" 1 Broad St. Corner Main & Broad. Danielson, Conn.

30 vuoden kokemus

KELLOJEN KORJAAMISESSA

Verraten halvalla hinnalla me laitamme kellonne käyntiin ja uuden näköiseksi.

PATTERSON'S JEWELRY STORE

122 MAIN ST. DANIELSON, CONN.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logan LO 4-2147

R. A. TILLINGHAST - Puutavaraa

RAUTATAVARAA MAALIA MUURARIEN TARVIKKEITA

12th Main St. — Puh. PR 4-8588 — Danielson, Conn. Auki perjantaisin kello 8.

Kun olette henkisesti masentunut — käykää

WHITE TOWER PACKAGE STORE

11 Academy St., Danielson, Conn. Puh. Prescott 4-9323

McEwen's Jewelry Store

RAYMOND HARWOOD, omistaja Timantteja, vihkiormuksia, kelloja. Juvelia, lompakoita, kynnä, saksikavaraa. Parivaltia, last- ja porallitavaraa. Ruukutavaraa ja kameroita. Lahe jokaisen ostamansa hää- tai naimisiluvun. 99 MAIN ST., DANIELSON, CONN. Puh. Prescott 4-3044.

T.k. 8 p. leskien kahviaislin tekivät lahjoituksia seuraavat henkilöt: Elsa Newborn, Anna Waltonen, Hilja Sointu, Elina Mäkelä, Mary Kunnelus, Hilda Roth, Aina Ruotsala, Lydia Kollanen, Lydia Engberg, Niko Kivi, Hilda Kivi ja Wille Aho. Lesket kiittävät kaikkia, jotka avustivat kahviaisien oikistumista. Osaston kassa karttui niistä \$53.45.

Harvinaisen auto-onnettomuus

sattui Walpolella t.k. 8 päivän illana. Tunappa-trokin kuormaautolla oli seisomassa kolme miestä: Francis La Vache, 33-vuotias, kotoisin Walpolesta, John Donlan, 32-vuotias, asunto Norwoodissa, sekä Robert Gorham, myöskin Norwoodista. Kun walpolelajisen Harold Liddell'in omistama ja ohjaama troki alitti rautatieasian Stone kadulla, niin kimmosi trokin lava ylös, iskien siilan alle, samalla surmaten kaksi ensimmäintä miestä. Miehet olivat olleet pitämässä pihamaa-kakkeretta Liddell'in kotona ja olivat palaututtamassa lainaamaan tuoleja italialaiselle haalille. Molemmilla kuolleilla miehillä jäi vaimo ja kolme pient

Massachusettsin sää: Tänään pilvistä, lämmintä ja iltapäivällä ukkosta. Yöllä selkenevää ja viilenevää. Huomenna selkeää ja viileää.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

— Neljä fitchburgilaista sai stipendin 182:sta stipendinsajasta Clarkin yliopistossa. Nämä ovat Liisa A. Liedes, John Keating, Richard Hansen ja Carl Erickson.

— Eino Toko ja Lauri Perä ovat mm. toimikunnassa joka järjestää Fitchburgin Grangen Community Fair "Barbecue" lauantaina klo 5 p. Lip-puja myyvät kaikki Grangen jäsenet.

— Mrs. Germaine Yokela, Matti (Jokelan) leski, kuoli 63-vuotiaana torstaina Burbankin sairaalassa pitkän sairauden murtamana. Jälkeen jäi poika Paul ja tytär Gerald, 7 lastenlasta ja kaksi veljeä.

— Martineihin ovat yhtyneet Richard J. Moilanen Scott roadilta, Richard E. Moilanen Rollstone streetiltä, Robert E. Mackie Westminster streetiltä Fitchburgista, sekä Robert E. Ojala Westminsteristä.

— Martin McNally Pritchard kadulta laukaantui jonkin verran hänen 10-tonnin lihatrokissa suistuttua tiensivun ja mentyä nurin Paxtonissa eilen. Trokin omistaa Gardner Beef Co. ja oli se matkalla New Yorkiin.

— Wm. F. Bevan, 22-vuotias Water kadun asukas, asetettiin piirioikeudessa \$3,000 takauksella odottamaan asiansa lupailusta käsittelevä 21 p:nä. Häntä on poliisi etsinyt elokuun

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Myytävänä yhdeksän eekkeriä maata ja kaksi rakennusta tien 13 ja Tylerien varrella Townsendissa, Mass. Tiedustelkaa osoitteella: M. M. Brooks, P.O. Box 307, Fitchburg, Mass.

Siiisti 2-huoneen apartementti, pantry, valkoinen sinkki, kylpyhuone, kuuma vesi. Vuokrataan alkuisille. 214 Marshall St.

Myytävänä istumahuoneen hiltteri; voidaan käyttää puita tai kolia; tavattavissa iltaisin. Hinta 10 dollaria. Fränk Mäki, High Rock Rd., Fitchburg, Mass.

Suomalainen KINTEISTÄTILIKKE JÄRVI REAL ESTATE
2 Harding Street. Puh. FI 2-0183.

MYYDÄÄN
kananhoitoväline, jossa mm. on 8-osainen **ONLY-HÄKKI**, ajanvaihte, 4-suuntainen King-merkkinen ilman säätöä. Nähtävänä sopimuksella lauantai-aamuisin. Soittakaa TRemont 4-5762, Westminster, Mass.

HALUTAAN
kykenevä NAINEN

yleiseen taloustyöhön. Asuttavaksi oma huone sekä kylpyhuone. Hyvä palkka. Suositukset vaaditaan. Kirjoitettua englanniksi osoitteella:

Mrs. J. H. THEIS,
52 Edgell St., Gardner, Mass.

Pelto Real Estate
Koteja, farmeja, liikkeitä.

16 Cherry St., Fitchburg, Mass.
Puh. 3-7195.

WHITE ROCKS
Kasvattakaa valkoisia **KANOJA**,
koska niillä on suurin kysyntä lihamarkkinoilla! Me haudamme valkoisia kananpoikia kautta vuoden ja jaamme viikottain tilausten mukaan.

WILLIAM JÄMSÄ,
Westminster, Mass.
Puhelin 154.

BOSK HAUTAUSKOTI
85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Urullia varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspaikka.

14 päivästä lähtien otaksuttuna syylliset Rivers Bros. gasolinisemalle murtautumiseen. Hän väittää olevansa syytön.

— Miss Claire Alward, 18-vuotias Kimball St., sai hakeaman sääriluvunsa ja nalkkaansa oltuaan Mrs. Theresa Haggertin moottoripyörän istuimella. Mrs. Haggertilla meni kyyräräpä ja ranne sijoitetaan ja vietiin molemmat Burbankin sairaalaan. Pyörä ja auto ajoivat yhteen South kadulla auton kääntyessä Pine kadulle.

— Viranomaiset koettavat saada selville, mistä syytti eilen tulipalo George Blackwellin, 57 Clinton kadulla omistamassa 2-kerroksisessa talossa, jonka palokunta kyllä sammutti "Barbecue" lauantaina klo 5 p. Lip-puja myyvät kaikki Grangen jäsenet.

Iver Johnsonin sulkeminen vielä harkittavana

Se surullinen uutinen, että lukuisen suomalaisten pitkäaikainen työnantaja, Iver Johnson's Arms & Cycle Works sulki ovensa, ei ole vielä päätetty eikä varma asia. Hyvän onnen saltuessa tehdas ei jatkata toimintaansa. Keskustelut siitä ovat käynnissä.

Luther M. Otto, nykyinen yhtiön presidentti ja rahastonhoitaja, ei ole antanut lupailusta sanaansa puoleen eikä toiseen, mutta hän sanoo puheen tehtaan pikaisesta sulkemisesta olevan "huhua".

Miten lieneekin, mutta työläisiä vähennetään yhä, pitkäaikaisiksi. Monet ovat saaneet ilmoituksen, että seuraava perijainti on heidän viimeinen työpaikkansa. Yksi osasto on kokonaan selvitetty. Eräälle edellämainitun ilmoituksen saaneelle oli tehty yhtiön taholta kysymys, haluuko hän siirtyä liikkeeseen työläiseksi, jos liike muutetaan Bangorin, Me.

Puhutaan myös, että L. Grossman & Sons yhtiö, joka myy rakennustarvikkeita, on lähettänyt edustajansa katselemaan Johnsonin tehdasta otaakseen sen. Grossmanien taholta on sanottu, että mitään sitovaa puhetta kaupasta ei ole ollut, mutta "me kylä se mielellämme ostaisimme jos kauppoissa sovitaan".

Iver Johnsonin tehdas perustettiin 1892, jolloin se muutti tänne Worcesterista. Se on valmistanut yksipuoluisia haulikkoja ja revolvereja ja polkupyöriä, ollen yhteen aikaan Amerikan huomattuin ja suosituin polkupyörätehdas.

Viime vuonna myytiin Iver Johnsonin Urheiluliikkeen tällä, Worcesterissa ja Bostonissa bostonilaisille liikemiehille. Nämä liiket eivät kylläkään myynnin aikana enää kuuluneet tehtaan omistajille, vaikka ne aikuaan olivat Johnsonin perheen omistamia.

Monet vanhemman polven suomalaiset työskentelivät Johnsonin "sapaassa" vuosikymmenien ajan. Palkat olivat pienet taannoisina vuosina, mutta työ oli säännöllinen ja toimeen sieltä tienatuilla tilipusseilla tulittiin, joskaan ei loistavasti niin elettiin kuitenkin. Ja monet näistä omistavat nyt talon tavaroineen.

Synnytyslaitos uuden Burbankin nähtävyyksi

Kunhan asiantoniset pääsevät Burbankin sairaalan uuteen rakennukseen laitettua synnytyslaitokseen, niin huomavatpa nykykäsitteeseen, tilausten ja kaiken sen miellyttävään, mitä tässä 40 vuodetta käsittevässä laitoksessa on äidiksi tuleville tarjottavana. Laitoksen kolmannella ja neljännellä lattialla on 61 huonetta, 800 sängyn ja lasten käytettävänä.

"Open house"-avaus tapahtuu tänä lauantaina ja sunnuntaina. Tällöin yleisillä on tilaisuus piipahtaa myös tähän osaan sairaalaa, sen synnytys huoneisiin, työhuoneisiin, äitien olohuoneisiin, keittiöihin ja kaikkiin niihin, joita ei aikaisemmin ole ollut tätä tärkeää tarvetta varten varattu.

KAIKENLAISTA VERHOILUA
suoritetaan
Yli 30 vuoden kokemus
WILLIAM KULTTI
West Main St., Westminster, Mass.
Puhelin TRemont 4-5590.

Mäkelän mustia KANANPOIKIA
"SEXLINKS"
Puhelilla valokuvattavana.

HILLTOP HATCHERY & POULTRY FARMS
Rayberry Hill, West Townsend, Mass.
Puhelin 255-W.

Kemi - Fitchburg

Pormestari Hedley Bray esitteli ensi tiistaina kaupunginvaltuuston kokoukselle kirjeen, jossa hän ehdottaa, että valtuusto hyväksyisi Kemissä, Suomessa, kevyällä tehdyn päätöksen siitä, että Fitchburg ja Kemi julistautuisivat kummikaupungeiksi.

Aikaisin tänä vuonna täällä Fitchburgissa vieraili Björn Immonen, Kemissä toimivan suuren puutavara-liikkeen Kemi Oyn toimitusjohtaja. Niissä keskusteluissa, joissa hän oli pormestari Brayn kanssa, Mr. Immonen esitti kysymyksen mitkä Mr. Bray ajatteli siitä, jos po. kaupungit, Kemi ja Fitchburg solmisivat ystävyssuhteet ja tulisivat kummikaupungeiksi — twin cities. Heti, kun Mr. Immonen oli lähemmin selostanut, että julistus merkitsisi sitä, että nämä kaupungit alkaisivat vaihtaa keskenään taloudellisia, hallinnollisia ja kulttuurillisia tietoja, Mr. Bray hyväksyi ehdotuksen. Suomeen palatuaan Mr. Immonen esitti asian Kemin kaupunginjohtajan Risto Holttan harkittavaksi ja tämä puolestaan kertoi siitä Kemin kaupunginvaltuustolle, joka viime toukokuun 22 päivänä tekeilläään päätöksellä hyväksyi Mr. Immonen ja Mr. Brayn aloitteen siitä, että Fitchburg ja Kemi molemmat puolisesti julistetaan kaksikaupungeiksi ja vaihdetaan sellaisia tietoja, jotka kiinnostavat näiden kaupunkien asukkaita.

Keskustelussa Mr. Brayn kanssa Mr. Immonen korosti erikoisesti sitä, että nämä kaupungit sekä kokonaan että teollisuutensa puolesta hyövin sopivat kummikaupungeiksi ja erikoisesti vielä senkin vuoksi, että tänne on asettunut suomalaisia jo ennen vuosikymmeniä ja täällä suomalaiset ovat näytelleet melkoista osaa — ja yhä näyttelevät — kaupungin kehittämisessä. — kk —

Burbankin 'fairista' tuloja \$9,663

Vaikka tulikin ukkosdeita iltopäivällä, ei se suurestakaan häirinyt Burbankin sairaalan markkinoita keskiviikkona. Tuloja markkinoilta kerääntyi \$9,663. Summa on suurin mitään näistä markkinoista on saatu milloinkaan aikaisempina 13 vuotena. Markkinoiden järjestäjät ovat kovin hyvillä ja kiittävät yleisöä osanotosta.

Mutta väkeä myös oli ennätysmäärä. Kukaan tietää päivälvun tarkalleen, mutta arvioiden mukaan kansaa oli 8000—9000 välillä ja autoja päivän kuluessa saapui sairaalan laajoille kentille poliisin arvion mukaan 1400.

MRS. GROOP TAYTTI EILEN
85 VUOTTA

85 vuotta täytti eilen Mrs. Mathilda M. Groop, edesmenneen pastori Andrew Groopien leski talossa 150 Elmkadulla. Hän saapui tänne Fitchburgiin noin 65 vuotta sitten Vermontista, Ruotsista, ruotsi-puhuvana, mutta pian oppi sekä englannin että suomen kielen, joita hän puhuu sujuvasti. Raivaaja hän yhä lukee ahkerasti ja haluaa saada Raivaajan silloinkin, kun viettää lomaa poikansa Heikin luona Cape Codilla. Maanantaina hän taas menee lomalle ja tänään ilmeisesti Raivaaja tulee siellä odottamaan Mathildan saapumista.

Sunnuntaina Mrs. Groop huomioi syntymäpäivänsä lastensa ympärillä, mikä tyttärensä Mrs. Esther Haapaa kodissa talossa 123 Highkadulla. — kk —

KALEVAISTEN UUTISIA

Ensi maanantai-iltana alkavat taivalliset maanantai-illan kahviseit Kaleva-Kodissa kello kahdeksaan. Tervetuloa nauttimaan hyvästä kahvitarjoilusta ja samalla voi tavata tuttaviansa. — A. A.

SAKSALAINEN LUENNOI

CHRISTIAN SCIENCE KIRKOSSA TÄLLÄ
Friedrich Preller, jonka kotipaikka on Berlin-Dahlem Saksassa, luennoi täällä Fitchburgissa tiistai-iltana. Hänen luentoonsa aiheena Christian Science kirkossa 60 Oliverkadulla tulee olemaan "Christian Science: It's Healing Message for Men and Women". Luento on vapaa kuten tämän yhmän luennot aina ovat.

Mr. Preller on syntynyt Sleesiassa, Saksassa. Hän on kiinnostunut pueneena oleva uskonto vuodesta 1918 alkaen sen vuoksi, että hän olettaa saaneensa parantuneen lannevamman leikkauksen jälkeen opista. Nykyisin hän kiertää po. kirkkokunnan valtuutettuna luennoitsijana.

Tulkaa kuulemaan
miten rukous voi parantaa.
VAPAA LUENTO
aiheesta
Christian Science:
sen parantava tieto
miehille ja naisille

CHRISTIAN SCIENCE KIRKOSSA
60 Oliverkadulla, Fitchburgissa.

Luennoitsija
FRIEDRICH PRELLER,
C. S. B. Berlinistä, Saksasta,
Christian Science'n johtokunnan
valtuutettuna luennoitsijana.

FLORIDAAN LÄHTIJÄT

TARJOISIVAT KAHVIA

Tänään saatiin olla toimitalomme keittiössä Floridaan lähtijäin vieraina John ja Elli Heimo, Westminsteristä, lähtevät tk. 28 päivänä Lake Worthiin, Fla., jossa heillä jo on puulivalmis talo ja jonne he aikovat asettua vakinaisesti asumaan, halusi- vat tämän vuoksi tarjota talomme väelle kahvia ja myös senkin vuoksi, että he olivat myyneet talonsa leh- temme latojalle Wäinö Soinille ja tämän puolisoille Marylle.

Mr. ja Mrs. Heimo, jotka ovat asuneet Westminsterissä 36 vuotta, lun- netaan laajasti maitoliiikkeestään, jota he harjoittivat noin 30 vuotta. Heitä kiiteltiin tarjoilusta, heille toivo- tettiin onnea ja monestista etelässä ja lausuttiin: tulkaa joskus vieraak- semme — ainakin kesäjuhlimme!

Floridaan, jossa paljon lehtemä- le kijoita asuu, lähetettiin tervetulle hei- nähäköiksi.

VAATII PUHDISTETTAVAKSI

CLEGHORNIN ROMULAJA

Valtuusmies Armand B. Richard sanoo vaativansa ryhtymistä toimeen eikä vain raavittavaan korvalla Cleghorn kadun varrella sijaitsevien purettujen rakennusten romuajattelt- ten puhdistamiseksi. Rakennukset poistettiin tilan tekemiseksi kaupun- gin parkkeerausalotiksi, josta viime vuoden aikana valtuustossa riideltiin ja joka asia kuitenkin lopulta esatiin läpikäytiksi.

Mr. Richard sanoo saaneensa usei- ta valituksia tuon paikan suhteen, jo- ka on epämiellyttävä nähdä ja joka todellisuudessa olisi pitänyt puhdist- taa aikoa sitten.

Seurakuntauutisia

Ev. Lähetysseuran

Sunnuntaina on radioamatööri- kello 8.15 aamulla. Aamukirkko kello 10.45 ap. ja iltakirkko kello 7 ill- län nuorisoliiton leiripäivillä olevia nuoria voitetaan olevan mukana sun- nuntai-aamukirkossa. Tiistai-iltana on hartausheikki ompeleuseuran toimesta ja hartausheikin jälkeen kahvipöy- dän kättävät Mr. ja Mrs. August Sa- lo ja Mr. ja Mrs. Charles Lahti. Sa- tyvälinen kutsu kaikille. — S.

Messiah Luterilainen Seurakunta

Ensi sunn. on suom. kirkko klo 8.30. Sunnuntai-koou ja rippikoulu on klo 9.45. Engl. jumalanpalvelus, jolloin myös lasten huoltola alaisal- sa klo 10.30. Illalla on seurakunnan kokous alaisalissa klo 7.30. Ensi tiis- tai-iltana on naistenliiton vuosiko- kokous alaisalissa klo 7.30 johon kahvi- tarjoiluun laittaa Mrs. Mary Honkala.

URHEILU

Suomi voitti Ruotsin
uljaassa ottelussa
209—201

Helsin, 11. syysk. 10 p. (Suomi-Seura)

Vanhojen "ystävällisten verivihol- listen" Suomen ja Ruotsin välinen 16. maastottelu alkoi mitä herkimmin ja ulkomaisesti loistavalla tunnelmalla vallassa. Suomalaiset yleisurheilijat olivat pitkin kesä tarjonneet tule- mattomia herkkupaloja, joiden vuoksi ei he vielä pari kuukautta sitten ol- livat ehdottomia etukäiseksiväikejä lähestyvässä maastottelussa. Viime viikkona alkoi lahden talaa kuitun- kin kuulua yhä parempia ja pelottai- vampia tuloksia ja niinpä vuotuisen suurtapahtuksen esitona kolmen par- haan suomalaisen ja ruotsalaisen tu- lokset tuottivat paperillaan hermoja kuituttavan tasatuloksen 205—205. Maastotteluun tulisi siis ratkaista ma- mmat, onnelliset ja onnettomat se- tumat, hyvät hermot ja suomalai- sen sisu sekä naapurin peränsäntä- mattomuus.

Niin kiihkeä oli tunnelma ja kol- misen viikkoon sitten että kun lähes 10,000 stadionin lippua laskeutettiin lii- kkeeseen, niin ne ostettiin loppuun he- rin.

Vanhojen "ystävällisten verivihol- listen" Suomen ja Ruotsin välinen 16. maastottelu alkoi mitä herkimmin ja ulkomaisesti loistavalla tunnelmalla vallassa. Suomalaiset yleisurheilijat olivat pitkin kesä tarjonneet tule- mattomia herkkupaloja, joiden vuoksi ei he vielä pari kuukautta sitten ol- livat ehdottomia etukäiseksiväikejä lähestyvässä maastottelussa. Viime viikkona alkoi lahden talaa kuitun- kin kuulua yhä parempia ja pelottai- vampia tuloksia ja niinpä vuotuisen suurtapahtuksen esitona kolmen par- haan suomalaisen ja ruotsalaisen tu- lokset tuottivat paperillaan hermoja kuituttavan tasatuloksen 205—205. Maastotteluun tulisi siis ratkaista ma- mmat, onnelliset ja onnettomat se- tumat, hyvät hermot ja suomalai- sen sisu sekä naapurin peränsäntä- mattomuus.

Niin kiihkeä oli tunnelma ja kol- misen viikkoon sitten että kun lähes 10,000 stadionin lippua laskeutettiin lii- kkeeseen, niin ne ostettiin loppuun he- rin.

MIKKO PURO
kuoli verisuonten kalkkeutumasta helnäk. 23 p:nä Fitzgerald Nursing Home'ssa, Fitchburgissa, ja haudattiin 28 p:nä Sawyerin hautauskoti- sta Forest Hillille.

Hän oli syntynyt Toholamilla, Suomessa, v. 1882 ja tullut tähän uuteen kotimaahan 17-vuotiaana, asuen koko ajan täällä Fitchburgissa. Suremaan jäin minä, hänen puolisonsa, ja kolme tytärtä ja kaksi po- kaa, kuusi lastenlasta, Veli Kalle Suomessa, veljenpoika perheineen Turussa ja suuri tuttavapiiri täällä.

Päätti päivä, saapui yö, loppui isän päivitys. Loppui tuskat, loppui huolet, rauhallisuus on alla turpeen uinahtaa ikuista ihmästä.

Valmoot ja lapset.

HALUAMME LAUSUA SYDÄMELLISIT KIITOKSET
kukista, joita oli runsaasti. Kiitos kantajille ja kauniista puheista Henry Puraselle. Kiitämme niitä nuoria emäntiä, jotka auttoivat kah- vintarjoilussa.

Kaikkia, jotka ottivat osaa suureen suruumme, kiitämme.

AMALIA PURO.
Fitchburg, Mass.

li myynnin alussa. Viime päivinä toi- mi musta pörssi hyvin vilkkaasti ja huippuhinnat lienee ollut vailleen 30, 000 markkaa molempien päivien li puhta.

Uljaa olympiastadion oli täytynyt viimeistä sijansa myöten kun ma- oitella alkoi klo 5.30 lauantai-iltana. Kohta alkueseremonioiden jälkeen siirryttiin tosikkampalluhtin, joissa amoa ei annettu eikä pyydetty. Rau- hallinen sulsalainen lähettiä "Is- ki liikkeelle" 100 m juoksijat — jois- ta suurin toiveemme Voitto Heisten jäi aavistuksen verran muista jäl- keen. Pelätyt ruotsalaiset johtivat vielä 60 m koodalla, mutta sitten Pohjolan Sprinteri alkoi vyyryä vas- tuuttamattomasti oh ja kohti maali- viivaa. Pistet jalkautuivat tasan 11— 11. Niin tuli illan kuluessa käymään myöskin 4:ssä muussa lajissa 9:stä.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy, joten jännitystä riit- ti korraukseen. Heittäjistä olivat en- simmäisin vuorossa "moukaripörs- si", josta sukeutui hurja kelpa ja hy- vä tuloksesta. Katsomo räjähti melko- sesti kun "pohjalainen näyttä Juv- ras- ta", maanviljelijä Aarne Nostaja len- nätti lekansa uuteen ennätystuok- seensa 57.48. Suomalainen piti olla huikea parempia yleensäkin mouka- rissa, mutta ruotsalainen Asplund oli päättänyt juuri maastottelussa para- ta maansa ennätystä ja tekiikin sen keski kertaa — ja yli motrin Nost- jan tulosta paremmin: Pistet jalkau- tuivat tasan 11—11.

1500 metrillä kottasivat toisen- sa erästä maailman parhaat matitit. Il- lan ehkä suurimmalla jännityksellä odotetussa yhteisessä nähtäimkin komea koitos. Ruotsin tämänhetkinen yipeys Dan Waern syöksähti heti joh- toon. Toisella kierroksella ilman hal- kaisijaksi siirtyi Olle Aberg. Viime- sen kierroksen alkuaessa Waern kirt- ti tahtinsa äärimmälleen ja vain Salsola pysyi hänen kannollaan. Maastotteluun alussa jännitys huipen- tui... Salsola ponnistui vieläkin- kin Waernin rinnalle... perikym- mentä metriä kesti ratvoisa taistelu Pohjolan mailleluunkinluudesta sa- tuksen kuitenkin parhaan miehen, ruotsalaisen, voittoon. Olavi Vuori- salo kertoi saaneensa ankan pist- toksen vastaessa viimeisen kierrok- sen alkussa; pitkän sautu juuri nyt: Pistet jalkaen 11—11.

Korkeushyppy muodostui odotte- ta heikommaksi, osaksi illan hämär- tymisen vuoksi, osaksi siksi että su- malaisen voitti Eero Salminen ei ol- lut vielä täysin tervetynyt ääskies- tä jännitelyhuudestaan. Sitä ul- jaampi oli pituushyppy, jossa suoma- lainen parivaljakko Porrasalmi— Valkama kai lupaillessi lunnasti tip- punsa Melbournen hienoilta tulok- silleen. Mainosti ponnisti myöskin paras ruotsalainen. Korkeudessa sai Ruotsi pisteet 14—8, pituudessa Suo- mi samoin luvuin.

5000 m nähtiin hermoja repivän ko- mea taistelujuoksu. Miehet olivat meikin koko matkan yhdessä, su- malaisen kuitenkin johtavassa vuoro- telien. Viimeinen kierros oli rajua memo: Källevägh yritti viimeistusti johtoon, mutta takaa tuli kolme su- malaisen "yhtenä pyryä"... takaa- suoralla Taipale kieri kaikkein oh- i kouluaan ja taidettiin siinä kättäillä kyyräräpäitkin molemmiin puoliin — tuuma tuumalla selviytyi Tuomaala- kin Källeväghistä, joka nyt jäi tais- telamaan Huttusen kanssa kolman- neksia tilasta. Kansan venepalonen kohottessa huippuunsa jatkui kiivas kamppailu silvan maaliviivalle saak- ka ja kun se päättyi Huttusen var- mistamaan kolmoisvoittoon (päivän ainoaan), ei kukaan tiennyt kuinka olisi huutanut ja mitä ilmaan heitä- nyt...

Kuulassa voitto meni odotetusti naapurin vasikan jätti Uddobomin toimesta, mutta iloisesti yllätti nuo- ri koulupoika Yrjö Ijas työntämällä oman ennätystensä, 110 m aidoissa odotettiin naapurin kaksoisvoittoa, mutta Salsola pystyi kellaus- maan toiseksi — ja olisi ehkä voit- tanutkin, ellei olisi komppuroitut kol- mella aladalla. — Viimeisessä lajissa, pikaviestissä, Ruotsi voitti kuten oli

li myynnin alussa. Viime päivinä toi- mi musta pörssi hyvin vilkkaasti ja huippuhinnat lienee ollut vailleen 30, 000 markkaa molempien päivien li puhta.

Uljaa olympiastadion oli täytynyt viimeistä sijansa myöten kun ma- oitella alkoi klo 5.30 lauantai-iltana. Kohta alkueseremonioiden jälkeen siirryttiin tosikkampalluhtin, joissa amoa ei annettu eikä pyydetty. Rau- hallinen sulsalainen lähettiä "Is- ki liikkeelle" 100 m juoksijat — jois- ta suurin toiveemme Voitto Heisten jäi aavistuksen verran muista jäl- keen. Pelätyt ruotsalaiset johtivat vielä 60 m koodalla, mutta sitten Pohjolan Sprinteri alkoi vyyryä vas- tuuttamattomasti oh ja kohti maali- viivaa. Pistet jalkautuivat tasan 11— 11. Niin tuli illan kuluessa käymään myöskin 4:ssä muussa lajissa 9:stä.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy, joten jännitystä riit- ti korraukseen. Heittäjistä olivat en- simmäisin vuorossa "moukaripörs- si", josta sukeutui hurja kelpa ja hy- vä tuloksesta. Katsomo räjähti melko- sesti kun "pohjalainen näyttä Juv- ras- ta", maanviljelijä Aarne Nostaja len- nätti lekansa uuteen ennätystuok- seensa 57.48. Suomalainen piti olla huikea parempia yleensäkin mouka- rissa, mutta ruotsalainen Asplund oli päättänyt juuri maastottelussa para- ta maansa ennätystä ja tekiikin sen keski kertaa — ja yli motrin Nost- jan tulosta paremmin: Pistet jalkau- tuivat tasan 11—11.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy, joten jännitystä riit- ti korraukseen. Heittäjistä olivat en- simmäisin vuorossa "moukaripörs- si", josta sukeutui hurja kelpa ja hy- vä tuloksesta. Katsomo räjähti melko- sesti kun "pohjalainen näyttä Juv- ras- ta", maanviljelijä Aarne Nostaja len- nätti lekansa uuteen ennätystuok- seensa 57.48. Suomalainen piti olla huikea parempia yleensäkin mouka- rissa, mutta ruotsalainen Asplund oli päättänyt juuri maastottelussa para- ta maansa ennätystä ja tekiikin sen keski kertaa — ja yli motrin Nost- jan tulosta paremmin: Pistet jalkau- tuivat tasan 11—11.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy, joten jännitystä riit- ti korraukseen. Heittäjistä olivat en- simmäisin vuorossa "moukaripörs- si", josta sukeutui hurja kelpa ja hy- vä tuloksesta. Katsomo räjähti melko- sesti kun "pohjalainen näyttä Juv- ras- ta", maanviljelijä Aarne Nostaja len- nätti lekansa uuteen ennätystuok- seensa 57.48. Suomalainen piti olla huikea parempia yleensäkin mouka- rissa, mutta ruotsalainen Asplund oli päättänyt juuri maastottelussa para- ta maansa ennätystä ja tekiikin sen keski kertaa — ja yli motrin Nost- jan tulosta paremmin: Pistet jalkau- tuivat tasan 11—11.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy, joten jännitystä riit- ti korraukseen. Heittäjistä olivat en- simmäisin vuorossa "moukaripörs- si", josta sukeutui hurja kelpa ja hy- vä tuloksesta. Katsomo räjähti melko- sesti kun "pohjalainen näyttä Juv- ras- ta", maanviljelijä Aarne Nostaja len- nätti lekansa uuteen ennätystuok- seensa 57.48. Suomalainen piti olla huikea parempia yleensäkin mouka- rissa, mutta ruotsalainen Asplund oli päättänyt juuri maastottelussa para- ta maansa ennätystä ja tekiikin sen keski kertaa — ja yli motrin Nost- jan tulosta paremmin: Pistet jalkau- tuivat tasan 11—11.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy, joten jännitystä riit- ti korraukseen. Heittäjistä olivat en- simmäisin vuorossa "moukaripörs- si", josta sukeutui hurja kelpa ja hy- vä tuloksesta. Katsomo räjähti melko- sesti kun "pohjalainen näyttä Juv- ras- ta", maanviljelijä Aarne Nostaja len- nätti lekansa uuteen ennätystuok- seensa 57.48. Suomalainen piti olla huikea parempia yleensäkin mouka- rissa, mutta ruotsalainen Asplund oli päättänyt juuri maastottelussa para- ta maansa ennätystä ja tekiikin sen keski kertaa — ja yli motrin Nost- jan tulosta paremmin: Pistet jalkau- tuivat tasan 11—11.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy, joten jännitystä riit- ti korraukseen. Heittäjistä olivat en- simmäisin vuorossa "moukaripörs- si", josta sukeutui hurja kelpa ja hy- vä tuloksesta. Katsomo räjähti melko- sesti kun "pohjalainen näyttä Juv- ras- ta", maanviljelijä Aarne Nostaja len- nätti lekansa uuteen ennätystuok- seensa 57.48. Suomalainen piti olla huikea parempia yleensäkin mouka- rissa, mutta ruotsalainen Asplund oli päättänyt juuri maastottelussa para- ta maansa ennätystä ja tekiikin sen keski kertaa — ja yli motrin Nost- jan tulosta paremmin: Pistet jalkau- tuivat tasan 11—11.

Samanlaisesta oli aina käynnis- sä vähintään kolme kilpailua, juoksu heitto ja hyppy,